

Financieel verslag 2016

Betere gezondheid
door betere informatie

Datum

10 mei 2017

ID Nummer

Versie 1.3

Vastgesteld door Bestuurder op 11 mei 2017.

Goedgekeurd door Raad van Toezicht 15 mei 2017.

Voorwoord

Het Nationaal ICT Instituut voor de Zorg (Nictiz) is een organisatie voor ICT en innovatie in de zorg. De algemene doelstelling van Nictiz is om, in nauwe samenwerking met andere partijen, te werken aan het verbeteren van de informatie-uitwisseling en eenduidige informatieregistratie in de zorg. Zowel voor en tussen zorgaanbieders onderling als voor en met patiënten. De activiteiten van Nictiz sluiten aan op de beleidsprioriteiten van VWS, en op de agenda van het Informatieberaad. Nictiz beoogt een onafhankelijke bijdrage te leveren aan beleidsvorming voor ICT in de zorg op nationaal en internationaal niveau. Zo draagt Nictiz bij aan betere gezondheid door betere informatie.

In dit verslag legt Nictiz verantwoording af over de uitgevoerde activiteiten in het jaar 2016.

Dit verslag is vastgesteld door de bestuurder op 11 mei 2017 en goedgekeurd door de Raad van Toezicht op 15 mei 2017. Het bestaat uit een inhoudelijke verantwoording (Jaarverslag) met bijbehorende Jaarrekening 2016 inclusief goedkeurende controleverklaring.

Er zijn in het afgelopen jaar periodiek voortgangsrapportages opgesteld. Deze rapportages over de voortgang (zowel inhoudelijk als financieel) en actualisaties van jaarprognoses zijn met de Raad van Toezicht en VWS besproken.

Nictiz is het landelijke expertisecentrum dat ontwikkeling van ICT in de zorg faciliteert. Met en voor de zorgsector voorziet Nictiz in mogelijkheden en randvoorwaarden voor elektronische informatie-uitwisseling voor en rondom de patiënt. Wij doen dit ter bevordering van de kwaliteit en doelmatigheid in de gezondheidszorg.

Nictiz

Postbus 19121
2500 CC Den Haag
Oude Middenweg 55
2491 AC Den Haag

T 070 - 317 34 50
info@nictiz.nl
www.nictiz.nl

Financieel Jaarverslag
2016

Inhoudsopgave

1	Jaarverslag	7
1.1	Inleiding	7
1.1.1	Meerjarenstrategie	7
1.1.2	Bijdrage aan het informatieberaad	8
1.1.3	Mijlpalen op het gebied van eHealth	9
1.1.4	Mijlpalen op het gebied van standaardisatie en interoperabiliteit	11
1.1.5	Ontwikkeling grotere programma's:	12
1.2	Voortgang op deliverables werkplan 2016 (activiteiten instellingssubsidie)	13
1.3	Organisatie en Financiën	21
1.3.1	Algemeen	21
1.3.2	Planning en control	21
1.3.3	Medewerkers	21
1.3.4	Analyse van de opbrengsten	22
1.3.5	Kasstromen en financieringsbehoefte	22
1.3.6	Solvabiliteit	22
1.3.7	Risicomanagement	23
1.3.8	Samenvatting begroting 2016	24
1.3.9	Juridische structuur	24
1.3.10	Directie en management	25
1.4	Vooruitblik 2017	25
2	Jaarrekening 2016	28
2.1	Balans per 31 december 2016	28
2.2	Staat van baten en lasten over 2016	30
2.3	Kasstroomoverzicht volgens de indirecte methode	31
2.4	Toelichting op de balans en staat van baten en lasten	32
2.4.1	Algemene toelichting	32
2.4.2	Algemene grondslagen	33
2.4.3	Grondslagen voor waardering van activa en passiva	34
2.4.4.1	Grondslagen voor bepaling van het resultaat	35
2.4.4.2	Grondslagen inzake diensten en verdeling kosten Stichting Nictiz en Stichting VZVZ Servicecentrum voor gemene rekening	36
2.4.4	Toelichting op de afzonderlijke posten van de balans	37
2.4.5	Toelichting op de afzonderlijke posten van de staat van baten en lasten	42

2.5	Ondertekening	49
2.5.1	Ondertekening door bestuurder	49
2.5.2	Ondertekening door Raad van Toezicht	49
2.6	Overige gegevens	50
2.6.1	Vaststelling jaarrekening	50
2.6.2	Goedkeuring jaarrekening	50
2.6.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	50
Bijlage 1.	Brugstaat Staat van baten en lasten jaarrekening – Instellingssubsidie – Projecten	54

1 Jaarverslag

1.1 Inleiding

2016 was opnieuw een succesvol jaar voor Nictiz. Gedurende het jaar is een aantal nieuwe programma's en projecten gestart, zodat onze activiteiten toenamen in volume en impact. Voor een deel kwamen deze nieuwe activiteiten voort uit het Informatieberaad (zoals Medmij). Voor een ander deel kwamen zij voort uit ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving (Idensys, Gespecificeerde toestemming), of uit initiatieven vanuit het veld (Kind & Gezin, Kwaliteitsregistraties). In deze inleiding worden de belangrijkste mijlpalen voor Nictiz als geheel gepresenteerd. In paragraaf 1.2 van dit jaarverslag wordt verslag gedaan van de behaalde resultaten die vanuit de instellingssubsidie zijn gefinancierd. In paragraaf 1.3 worden ontwikkelingen in de organisatie beschreven. In paragraaf 1.4 geven wij een vooruitblik.

In de jaarrekening (hoofdstuk 2) is een duidelijker scheiding aangebracht tussen besteding vanuit de instellingssubsidie en programma financiering. Dit is in lijn met de daarover gemaakte afspraken met VWS.

1.1.1 Meerjarenstrategie

In 2016 heeft Nictiz haar missie, visie en strategie herijkt en een nieuwe meerjarenstrategie vastgesteld. Er is geconstateerd dat het VWS eHealth beleid de afgelopen jaren een duidelijk profiel heeft gekregen en dat daarnaast het Informatie Beraad zich ontwikkelt tot een coördinerend gremium voor ambities en initiatieven vanuit het zorgveld. In het zorgveld is er meer aandacht voor de 'exponentiele' technologische ontwikkelingen en met name ook consumenten eHealth. De context van waaruit Nictiz opereert is daardoor in positieve zin gewijzigd.

De herijking en herformulering van onze strategie was een intensief proces met brede betrokkenheid vanuit de organisatie, Raad van Toezicht en onze gesprekspartners bij VWS. De beleidsdoorlichting die in opdracht van VWS is uitgevoerd door Roy Tomeij in 2016 en die beelden over het functioneren van Nictiz en verwachtingen t.a.v. Nictiz ophaalde bij onze stakeholders, was een belangrijk bron. Daarnaast zijn voor elk van onze standaardgebieden verwachtingen en ambities bij onze samenwerkingspartners opgehaald. Voor vaststelling door de Raad van Toezicht, is de concept meerjarenstrategie aangeboden aan VWS als input voor een brede strategiesessie bij VWS in juni.

Het advies van AEF n.a.v. de beleidsdoorlichting¹ geeft aan dat veldpartijen de rol van Nictiz beoordelen als goed tot zeer goed. De veldpartijen zijn tevreden over de kennis en dienstverlening van Nictiz. Men ervaart dat de onafhankelijke regierol van Nictiz onmisbaar is voor het realiseren van samenwerking en afspraken die leiden tot informatiestandaarden in de zorg. Tegelijkertijd geven veldpartijen aan dat de implementatie van standaarden minder snel verloopt dan verwacht en wenselijk is. De afspraken zijn te vrijblijvend en er is behoefte aan doorzettingsmacht. Deze doorzettingsmacht zou volgens veldpartijen echter niet belegd moeten worden bij Nictiz, om haar onafhankelijke rol niet in het geding te brengen. Onderzoeksbureau AEF doet op basis hiervan de volgende adviezen aan de Minister:

- Organiseer een doorzettingsmacht in de implementatie van standaarden maar beleg deze niet bij Nictiz;
- Breng Nictiz nog sterker in positie om een rol als onafhankelijk expert en adviseur te benutten in het informatieberaad zodat deze haar strategische agenda kan toetsen. Maak Nictiz nog sterker de autoriteit op het vlak van strategische ICT-ontwikkeling;

¹ Kamerbrief " Beleidsdoorlichting Kwaliteit en Veiligheid begrotingsartikel 2.1" dd 15 november 2016

- Verbeter het inzicht in de kosten van projecten voor veldpartijen en Nictiz zelf zodat ook een beter inzicht ontstaat over wie deze kosten zou moeten dragen;
- Blijf investeren in zorgstandaarden met specifieke aandacht voor die sectoren waar deze nog niet ontwikkeld zijn en wel sprake is van interoperabiliteit.

De Minister geeft aan de analyse van AEF te onderschrijven en ondersteunt de aanbevelingen t.a.v. Nictiz.

De door Nictiz in 2016 vastgestelde nieuwe meerjarenstrategie sluit aan bij bovengenoemde aanbevelingen. Een belangrijke wijziging is de aanpassing van onze missie naar: 'Betere gezondheid door betere informatie'. Hierbij is dus het woord "zorg" gewijzigd in "gezondheid", waarmee we de patiënt (of burger) nog meer centraal stellen. Daarnaast geven we nog explicieter aan dat standaarden geen doel op zich zijn, maar middel om bij te dragen aan betere gezondheid. Met als strategische doelstelling "In 2020 worden landelijke zorginformatiestandaarden en terminologie in de zorg, op het gebied van eerste, tweede en derde lijn, voor medische en verpleegkundige zorg, vanzelfsprekend en op grote schaal gebruikt." Uiteraard kan Nictiz deze strategische doelstelling nooit alleen realiseren, maar wij willen daarin wel vanuit eigen rol en mogelijkheden verantwoordelijkheid nemen.

Nictiz wil bijdragen in de realisatie van deze strategische doelstelling vanuit drie rollen, die aansluiten bij de aanbevelingen van AEF:

1. Kennisbron en richtinggevend adviseur eHealth voor VWS en zorgveld;
2. Vanzelfsprekende partner in ontwikkeling en implementatie van informatiestandaarden en terminologie in de zorg;
3. Landelijk loket en hoeder informatiestandaarden en terminologie in de zorg.

De herijkte missie, visie en strategie is uitgewerkt in een powerpoint en vormde het uitgangspunt voor het jaar- en werkplan 2017. Nictiz is voornemens jaarlijks de voortgang op deze meerjarenstrategie te toetsen, op basis van input die actief wordt gezocht bij VWS en veldpartijen, en zo nodig aan te passen.

Een nieuwe meerjarenstrategie vraagt ook een kritische blik op de wijze waarop Nictiz de dialoog met haar stakeholders organiseert. In 2015 zijn op dit vlak de eerste stappen gezet, in 2016 is daar een vervolg aan gegeven door enerzijds de communicatiestrategie te herijken en anderzijds goed te kijken wat een dergelijke communicatiestrategie vraagt van de organisatie en haar medewerkers.

De nieuwe meerjaren- en communicatiestrategie heeft er aan bijgedragen dat Nictiz zich in 2016 sterker heeft geprofileerd als expertisecentrum. Vooral de exposure van Nictiz in landelijke media is significant gestegen. Zo haalde het rapport apothekers de voorpagina van het NRC, besteedde het NOS journaal en het AD aandacht aan het onderzoek naar patientportalen ziekenhuizen en bereikte de eHealth monitor de voorpagina van het AD. In deze, maar ook in andere publicaties wordt altijd conform de nieuwe missie gehandeld dat wil zeggen: we laten zien hoe betere informatie bijdraagt aan betere gezondheid.

1.1.2 Bijdrage aan het informatieberaad

Het informatieberaad speelde ook in 2016 een belangrijke rol bij de activiteiten van Nictiz. Nictiz is vertegenwoordigd in de kerngroep, in de standaarden groep en ondersteunde daarnaast ook op andere wijze

VWS inhoudelijk. Zo heeft VWS met behulp van Nictiz een notitie geagendeerd over een meerjarenagenda, die gaat over de zogenaamde 'outcomedoelen'. Diverse stappen zijn geformuleerd om te komen tot een gemeenschappelijke roadmap om het informatiestelsel en de informatie-uitwisseling in de zorg te verbeteren. Dit gebeurt aan de hand van concrete doelstellingen op het gebied van medicatieveiligheid, patiënten toegang, overdracht en beperking registratielast. Het Informatieberaad heeft de doelstellingen uit de notitie aanvaard en is met de uitwerking bezig. VWS werkt ook het aspect van doorzettingskracht nader uit en een eerste concept notitie op dit gebied is in december geagendeerd. Het Informatieberaad wil in 2017 hierover bindende afspraken maken. Verwacht wordt dat deze ontwikkeling het toepassen van vastgestelde standaarden minder vrijblijvend maakt.

Een andere belangrijke bijdrage van Nictiz is het in opdracht van het Informatieberaad geschreven infrastructuuradvies. In nauwe afstemming met een groot aantal veldpartijen heeft Nictiz een advies geschreven dat beschrijft wat de status is op het gebied van beschikbare infrastructuren voor informatie-uitwisseling in de zorg en hoe deze de verschillende behoeften op het gebied van informatie-uitwisseling ondersteunen. In het advies wordt geconstateerd dat er op dit moment meerdere infrastructuren beschikbaar zijn die onderling slechts beperkte overlap kennen en dienstbaar zijn aan verschillende use-cases. Dat betekent dat het streven naar een enkele infrastructuur op dit moment niet realistisch en opportuun is en meer gekeken zou moeten worden welke gemeenschappelijke ondersteunende diensten nodig en nuttig zijn en welke afspraken onderling gemaakt moeten worden.

1.1.3 Mijlpalen op het gebied van eHealth

Hieronder wordt een aantal belangrijke mijlpalen op het gebied van eHealth in 2016 nader toegelicht:

- Dutch HIMSS community
In samenwerking met HIMSS, Digitalezorg.nl en VMBl is een programma voorbereid rondom de HIMSS 2016 in Las Vegas (februari). Meer dan honderd personen namen deel aan dit programma. Thema's hierbij waren *patient empowerment*, *continuity of care* (goede zorg zonder muren) en *personalized/precision medicine*. Een keur van nationale en internationale sprekers, waaronder vertegenwoordigers van Kaiser Permanente en HIMSS Analytics, heeft geholpen van dit programma een succes te maken.
- Werkconferentie 'beoordeling eHealth in de context van beleid'
In maart is een besloten werkconferentie (invitationaal) georganiseerd samen met het Zorginstituut rondom het thema 'beoordeling van kwaliteit van (consumenten)eHealth in de context van beleid'. Hiermee is invulling gegeven aan een aanbeveling van de Raad voor Volksgezondheid en Zorg uit 2015. Tijdens de conferentie is aan de hand van een concept paper over dit onderwerp het thema belicht vanuit verschillende perspectieven (patiënt, zorgverlener, verzekeraar, innovator, pakketbeheerder, wetenschap). Gebleken is dat vanuit elk van deze perspectieven andere behoeften bestaan en andere accenten worden gelegd als het gaat om de beoordeling van eHealth. Veel verschillende instrumenten (van appstores tot specifieke onderzoeksvormen) spelen een rol in de beoordeling van eHealth, afhankelijk van type eHealth-toepassing, stadium van de innovatie en betrokken stakeholders. De resultaten zijn verder uitgewerkt tot een publicatie over dit thema die (in samenwerking met het Zorginstituut) begin 2017 zal verschijnen.

- eHealth-week

Medewerkers van Nictiz zijn nauw betrokken geweest bij de invulling van de Europese eHealth-week in juni en diverse side-events. Er werd o.a. een kennisuitwisselingsbijeenkomst georganiseerd met VWS en het Amerikaanse ONC (office of the national coordinator of standards and technology) en was er een kennisuitwisselingsbijeenkomst met de Zweedse equivalent van Nictiz. Ook was Nictiz betrokken bij de kick-off van het programma Meer regie over Gezondheid.

Nictiz heeft diverse publicaties geschreven, waarvan er hier enkele belangrijke richtinggevende worden genoemd:

- eHealth-monitor 2016 en doelstellingenrapportage

In juni 2016 heeft Nictiz voor de tweede maal gerapporteerd over de drie eHealth-doelstellingen van VWS. Hiervoor is, in samenwerking met het NIVEL, onderzoek gedaan onder chronisch zieken, kwetsbare ouderen en mensen met zorg en ondersteuning thuis. De reguliere eHealth-monitor 2016 is op het Mobile Healthcare congres op 6 oktober aangeboden aan de secretaris-generaal van VWS, Erik Gerritsen. Aan deze publicatie is uitgebreid aandacht besteed in landelijke media, waaronder het Algemeen Dagblad en het programma Een Vandaag. Bij de publicatie van dit rapport is ook de nieuwe website www.ehealth-monitor.nl gelanceerd, waar alle rapporten over de monitor te vinden zijn.

- Onderzoek patiëntportalen

In augustus zijn de uitkomsten naar buiten gebracht van Nictiz-onderzoek naar de mogelijkheden van de patiëntportalen van ziekenhuizen. Dit was een vervolg op eerder onderzoek uit 2014. Een kwart van de ziekenhuizen blijkt patiënten een patiëntenportaal aan te bieden, die overigens nog wel sterk wisselen in functionaliteit. Het onderzoek heeft uitgebreide aandacht gekregen bij de NOS (o.a. in de dagjournaals op radio en televisie) en heeft daarmee het belang van patiëntportalen extra op de kaart gezet. De resultaten van het onderzoek zijn inmiddels beschikbaar gemaakt op de website www.hoeonlineisjouwziekenhuis.nl. Gezien de recente ontwikkelingen rondom het VIPP-programma hebben deze resultaten nog extra relevantie verkregen.

- Rapport 'eHealth, de apotheker is er klaar voor'

In samenwerking met de KNMP en NVZA is onderzoek gedaan naar de stand van zaken op het gebied van eHealth in de apotheek. Het rapport en bijbehorende infographic zijn gepresenteerd in de eHealth-week tijdens het eerste "eHealth-café" van de KNMP in Amsterdam. Het rapport geeft een positief beeld van de positieve en pro-actieve houding van apothekers tegenover eHealth, maar schets ook ruimte voor verbetering, vooral op het gebied van informatie-uitwisseling. Het rapport heeft nadrukkelijk de aandacht getrokken van de landelijke media en heeft o.a. geleid tot een hoofdartikel op de voorpagina van het NRC-handelsblad op 6 juni ("Gevaar patiënt door gebrekkige communicatie arts en apotheker"). Hiermee is het belang van interoperabiliteit en standaardisatie rondom het medicatiedossier nog eens nadrukkelijk op de agenda gezet.

1.1.4 Mijlpalen op het gebied van standaardisatie en interoperabiliteit

- Kind&Gezin

In samenwerking met V&VN voert Nictiz vanaf februari 2016 het programma Kind & Gezin uit. Voor dit programma ontving V&VN financiering. Het programma had tot doel vast te stellen welke informatie nodig is om de verpleegkundige zorg bij (langdurig) zieke kinderen van 0-18 jaar te verbeteren. De standaarden hiervoor zijn eind 2016 opgeleverd.

- Geboortezorg

Het langjarige programma PWD waarvoor Nictiz aanvullende financiering ontving is in 2016 afgerond. De activiteiten op dit gebied van implementatie gaan echter door. Binnen de geboortezorg zijn diverse (regionale) initiatieven om de uitwisseling tussen verloskundige praktijken (VSV's) en ziekenhuizen op te zetten. Nictiz participeert in enkele initiatieven en onderzocht in 2016 de mogelijkheid om de bestaande gegevens beschikbaar in de eerste lijn naar CDA en/of PDF om te zetten in de tweede. Implementatie en gebruik van aanlevering aan Perined en het RIVM neemt gestaag toe.

- Patiëntparticipatie en eHealth

Na de zomer 2016 heeft het programma Patiëntparticipatie en eHealth een nieuwe impuls gekregen. De eerste resultaten zijn de samenwerking met het UMCU voor een Kennismiddag 'Online inzage, hoe regel ik dat?!', een bijdrage aan de partnerbijeenkomst in de eHealth-week 'eConsult bij de Huisarts', samenwerking met Ikone. Het VIPP-programma heeft gevraagd of Nictiz begin 2017 de bijeenkomst 'Online inzage' wil organiseren voor specifiek hun achterban.

- Nier in het vizier

Het belang van medicatiebewaking voor mensen met een verminderde nierfunctie om complicaties en verder nierfunctieverlies te voorkomen, stond centraal tijdens het seminar Nier in het vizier op 15 november. Het seminar is druk bezocht door huisartsen, apothekers en patiënten. Samen met de Nierstichting en de NVN onderzoekt Nictiz de mogelijkheid om in 2017 een vervolg hieraan te geven. Dit sluit aan bij de eerste outcomedoelstelling van het Informatieberaad: medicatieveiligheid.

- Terminologiecentrum

Het Terminologiecentrum heeft in 2016 de samenwerking met een aantal partijen verdiept en uitgebreid. Met **V&VN** zijn stappen ondernomen om de verpleegkundige terminologie breder te kunnen gebruiken. Met **IKNL** wordt het gebruik van terminologie in de oncologische informatiestandaarden geborgd. Vooruitlopend op het **MedMij** programma heeft het TC met Zorgkaart Nederland (Patiëntenfederatie) en Thesaurus Zorg & Welzijn alle aandoeeningen van Zorgkaart Nederland van Snomed codes voorzien. Deze zullen in 2017 gepubliceerd worden. In samenwerking met de **Vereniging van Klinisch Chemici** en **Nederlandse Vereniging van Medisch Microbiologen** wordt de Nederlandse Labcodeset gebruiksklaar gemaakt. Daarnaast wordt er samen met het ART-DECOR team voor de beheertool gezorgd waardoor de zorgprofessionals de set zelf kunnen beheren. Met **Stichting PALGA** en IKNL is een overeenkomst getekend om de PALGA thesaurus te koppelen aan Snomed. Interoperabiliteit van pathologiegegevens wordt hier mee vergroot. Ook zullen de pathologische data in internationaal verband beter vergelijkbaar kunnen

worden. Met het **WHO-FIC** bij het **RIVM** wordt ook steeds intensiever en constructiever samengewerkt. In 2016 was het wachten op de formele goedkeuring voor het Informatieberaad project Eenheid van Taal. Gedurende het jaar zijn diverse colleges en presentaties gegeven.

- Snomed National Release Center
Het Snomed National Release Center (NRC) zit het aantal Snomed licentiehouders gestaag groeien. Eind december 2017 waren dat er circa 94. De softwareleveranciers die een licentie hebben dekken praktisch de hele markt af in de cure en care. Ook in 2016 zijn er weer twee releases uitgebracht. Doordat er gedurende het jaar een nieuwe beheertool geïmplementeerd is, is het uitbrengen van zo'n release veel minder foutgevoelig en minder arbeidsintensief. Het gebrek aan financiering bemoeilijkt verdere vertaling van relevante delen van Snomed. De werkzaamheden voor het valideren van de DHD Diagnosethesaurus zijn in de 4e kwartaal in een hoge versnelling gekomen. Het is nu de bedoeling dit werk voor de zomer van 2017 af te ronden.
- Kwalificaties
Ook in 2016 hebben diverse leveranciers zich laten kwalificeren. Het onderzoek naar herijking van de kwalificatieactiviteiten is het eerste halfjaar van 2016 afgerond. Het geeft goed inzicht in de samenhang van kwalificaties met andere activiteiten waarmee in gezamenlijkheid interoperabiliteit bevorderd kan worden. De activiteiten van Nictiz op het gebied van kwalificaties worden als efficiënt en nuttig beoordeeld. De feitelijke uitvoer van de aanbevelingen in het rapport in de tweede helft van het jaar liet op zich wachten door het feit dat de vacature hiervoor erg lastig is in te vullen.

1.1.5 Ontwikkeling grotere programma's:

- Idensys
Idensys ontwikkelt landelijk nieuwe afspraken voor betrouwbare identiteitscontrole. Nictiz is verantwoordelijk voor de coördinatie van pilots in de zorg – dit programma is separaat gefinancierd, doch de projectleider is gefinancierd vanuit de instellingssubsidie. In 2016 zijn zes pilots gestart met Idensys-middelen. Deze pilots leveren belangrijke bevindingen op voor het verdere gebruik van de eID-middelen in de zorgsector en daarbuiten en deze worden gezien als praktische aandachtspunten voor een succesvolle invoering en adoptie van de nieuwe standaard voor patiënten, de eHealth-leverancier en zorgaanbieders van online diensten.
- MedMij (PGD)
MedMij (PGD) is een initiatief dat voortkomt uit het Informatieberaad en heeft tot doel tot afspraken te komen voor persoonlijke gezondheidsomgevingen. In 2016 is het programma onder leiding van NPCF gestart met financiering van VWS en ZN. De bijdrage van Nictiz is het ontwikkelen van een set van MedMij standaarden, om gezondheidsinformatie uitwisselbaar te maken tussen systemen van (zorg)professionals en systemen van zorggebruikers. Hierbij is de 'Basisgegevensset zorg' (BGZ), ontwikkeld binnen het programma Registratie aan de bron, als kader gebruikt. Er is gestart met het ontwikkelen van MedMij standaarden voor een deel van de domeinen die vallen binnen de BGZ. Een deel van deze MedMij standaarden zijn afgelopen jaar getoetst in de praktijk, in zogenoemde kickstartomgevingen.
- Gespecificeerde toestemming

Gespecificeerde toestemming is een initiatief dat voortkomt uit de zorgbrede discussie rond de nieuwe wet cliëntrechten en noodzakelijk voor uitvoering van de wet die in november door de Eerste Kamer is vastgesteld. Doel is te komen tot oplossingen die voldoen aan de nieuwe wetgeving te ontwikkelen en te toetsen. Het programma is in april van start gegaan en bestaat uit een deel wat het proces onderzoekt en een deel dat een Nederland breed bruikbare implementatie onderzoekt. Het programma ontvangt separate financiering.

- **NFU-NVZ-Nictiz programma Registratie aan de bron**

Het programma Registratie aan de bron heeft in 2016 uitbreiding gekregen met de NVZ. Het jaar 2016 was voor Registratie aan de bron het jaar van 'the proof of the pudding': het aantonen dat het principe van Registratie aan de bron werkt in de praktijk. Zo zijn in 2016 een 5-tal projecten uitgevoerd, waarbij de aanleveringen aan kwaliteitsregistraties gebaseerd zijn op informatie uit het zorgproces met als resultaat hergebruik van informatie en daardoor een vermindering van de registratielast en een vergroting van de kwaliteit van informatie. Een andere belangrijke mijlpaal in 2016 was de oplevering van de Basisgegevensset Zorg, gebaseerd op de zibs. Daarnaast is in 2016 ondersteunend materiaal opgeleverd, zoals eLearning modules, animatiefilms, architectuurdocumenten en een proces om te toetsen of software (zoals EPD's) voldoen aan de principes van de zib's, de zogenaamde 'zib compliancy' toets.

- **Medicatieproces**

Het programma Medicatieproces, gestart door NHG en KNMP en ondersteund vanuit het Informatieberaad, beoogt een betere en consistentere informatievoorziening rondom het medicatieproces. Belangrijkste is onderscheid tussen medicatieafpraak (behandeling) en logistieke informatie (uitgifte). Nictiz ontving hiervoor aanvullende financiering, maar droeg ook bij vanuit de instellingssubsidie. De standaard is in 2016 opgeleverd, voor 2017 staan pilots gepland.

- **Kind&Gezin**

Programma dat Nictiz sinds februari 2016 uitvoert samen met V&VN. VWS financiert dit programma dat tot doel heeft vast te stellen welke informatie nodig is om de verpleegkundige zorg bij (langdurig) zieke kinderen van 0-18 jaar te verbeteren. Nictiz heeft eind 2016 de standaarden voor registratie opgeleverd. De V&VN stimuleert de registratie, bij voldoende vraag wordt ook een technische uitwisseling specificatie ontwikkeld.

1.2 Voortgang op deliverables werkplan 2016 (activiteiten instellingssubsidie)

<i>Thema</i>	<i>Deliverable</i>	<i>Resultaat</i>
<i>eHealth monitor</i>	eHealth-monitor 2016, inclusief deelpublicatie doelstellingen VWS	eHealth-monitor 2016 en doelstellingenrapportage opgeleverd. Lancering website www.ehealth-monitor.nl .
<i>TrendITion</i>	Trendboek 6-7 verkenningen	Niet opgeleverd. Uitgesteld naar 2017. Opgeleverd: <ul style="list-style-type: none"> • onderzoek patiëntportalen en de website 'hoeonlineisjouwziekenhuis.nl' • rapport eHealth in de apotheek

Thema	Deliverable	Resultaat
		Voorbereiding afgerond, publicatie 2017: <ul style="list-style-type: none"> • blockchain in de zorg • kwaliteit van eHealth in de context van beleid
	40-50 uitingen op Trendition website	Meer dan 60 uitingen via www.trendition.org , onderdeel van de website van Smarthealth
	2 bijeenkomsten/meetups en/of webinars	Bijeenkomsten: <ul style="list-style-type: none"> • kwaliteit van eHealth in de context van beleid • kennisdag patiëntportalen • Nier in het vizier • Jaarlijks editie van het congres architectuur in de zorg
Beleidsadvisering	Deelname aan en ondersteuning van het informatieberaad en gerelateerde werkgroepen	Bijdrage aan diverse werkgroepen. Met ondersteuning van Nictiz is een notitie geagendeerd over een meerjarenagenda, die gaat over de zogenaamde 'outcomedoelen'.
	Schriftelijke beantwoording van vragen vanuit VWS (ca. 40); specifieke kennis over informatie-aspecten is essentieel en bepalend voor de kwaliteit van het beleid.	Bijdrage geleverd aan diverse thema's, waaronder eID, patiënt portalen, randvoorwaarden VIPP-programma, stand van zaken rondom eHealth (duiding cijfers) etc. Deelname in werkgroep rondom het thema gespecificeerde toestemming.
	Schriftelijke inbreng expertise ten behoeve van agentschappen en koepels	Deelname in diverse programmacommissies van ZonMw, samenwerking met RIVM op gebied terminologie, etc. Samenwerking met NHG en KNMP op het gebied van herziening van de medicatiestandaard
	Eén of twee adviezen van grotere omvang (afhankelijk van vraag)	Advies infrastructuur opgeleverd Notitie outcome doelen opgeleverd Voorbereiding advies deelname CEF
Ondersteuning NL beleid internationaal	Afgeronde 'work packages' in het kader van de Europese projecten eStandards, EXPAND, eSENS, ASSES CT	De projecten EXPAND en eSENS zijn in Q1 2016 afgerond. Beide projecten hebben een sterke relatie met grensoverschrijdende gegevensuitwisseling. ASSES CT is afgerond tijdens een afsluitende werkconferentie waaraan Nictiz heeft deelgenomen. eSTANDARDS heeft deliverable 3.3 "Initial Draft Roadmap for Essential Standards Development" uitgebracht.
	Vervulling van de taken als werkpakketleider in het kader van JAseHN (werkpakket interoperabiliteit)	Binnen WP5 wordt gekampt met vertragingen, met name als het gaat om het opzetten van een SDO platform (T5.4.1). Deze activiteit is vertraagd omdat er aanvankelijk nog geen concrete casuïstiek voorhanden was.

<i>Thema</i>	<i>Deliverable</i>	<i>Resultaat</i>
		In Q3 is Werkpakket 7 (taak 7.5) opgestart door Nictiz. Deze taak loopt door tot begin 2018 en zal een aantal deliverables opleveren in 2017 en 2018. Kern van de taak is het in kaart brengen van de toegang van patiënten tot hun medische gegevens.
	Schriftelijke en mondelinge bijdragen aan voorbereiding van bijeenkomsten van het eHealth-network	Conform afspraken uitgevoerd
	Publicaties (in overleg met TrendITion) over internationale ontwikkelingen	Geen specifieke publicaties uitgebracht over internationale ontwikkelingen. Wel zijn diverse Nederlandse Nictiz-producten vertaald voor de internationale gemeenschap.
	Nader te definiëren bijdrage aan de eHealth-week	Medewerkers van Nictiz waren nauw betrokken bij de eHealth-week en diverse side-events waaronder de organisatie van een kennisuitwisselings-bijeenkomst met VWS en het Amerikaanse ONC (office of the national coordinator of standards and technology) en een kennisuitwisselingsbijeenkomst met de Zweedse equivalent van Nictiz.

<i>Thema</i>	<i>Deliverable</i>	<i>Resultaat</i>
Onderhoud en beheer standaarden		
<i>Alle standaarden</i>	Expertteam meetings, wijzigingsbeheer, kwalificatieondersteuning, beantwoording vragen	Diverse activiteiten uitgevoerd: ontvangen en verwerken van wijzigingsverzoeken, houden van expertteam meetings voor het ophalen van kennis uit het veld, bieden van ondersteuning bij het toetsen (kwalificeren) van leveranciers op het voldoen aan de standaard. Beantwoording van vragen van zorgverleners en leveranciers over het gebruik van onze standaarden. Zie ook onderstaande toelichting bij de (specifieke) standaarden.
<i>Acute Zorg</i>	Nieuwe release (ondersteuning SBAR)	De functionele en de HL7 specificaties zijn afgerond.
<i>Laboratoria</i>	Implementatie (-ondersteuning) lab2lab en lab terminologie	Er is consensus bereikt over de lab2lab standaard in HL7v2. De technische specificaties zijn opgeleverd. De beheertools labterminologie (Snomed/Loinc combinatie) is opgeleverd en in gebruik.
<i>Huisartsen</i>	Aanvulling informatiestandaard met standaard verwijzing IZP implementatiehandleiding	Ontwikkelingen in de techniek vragen om een visie over de doorontwikkeling van (alle) standaarden in de eerste lijn. Hierover wordt nog altijd met de NHG en InEen gesproken.

Thema	Deliverable	Resultaat
<i>Medicatieveiligheid</i>	Nieuwe release (ondersteuning voorschriften 2 ^e lijn, medicatiegebruik, baxtermedicatie)	In 2016 is de Medicatieproces standaard opgeleverd, zowel de proces- en datamodellen als de technische HL7 specificaties.
<i>Paramedische zorg</i>	Implementatie (-ondersteuning) verwijzing naar fysiotherapeut	Implementatie bleek niet haalbaar, de leveranciers zijn onderling in overleg hoe de standaard door te ontwikkelen (in FHIR) en te implementeren.
<i>Jeugdgezondheidszorg</i>	Beheer (overname vanuit project), implementatieondersteuning	Het programma is op verzoek van veldpartijen en VWS verlengd tot eind 2017. De ambities zijn bijgesteld naar 100% implementatie, voor zowel de dossieroverdracht als vaccinatieberichten van en naar het RIVM (onderdeel Rijksvaccinatieprogramma). Voortgang is conform huidige programmaplan.
<i>Verpleegkundige Overdracht</i>	Beheer	Door het veld en de leveranciers is gevraagd om de informatiestandaard op inhoudelijk niveau uit te breiden, deze uitbreiding is afgerond. De V&VN en leveranciers geven aan dat er op dit moment nog geen behoefte is aan een technische standaard. In samenwerking met (en op verzoek van) de V&VN wordt gewerkt aan SNOMED terminologie binnen de eCare standaard.
<i>Zwangerschap en geboorte</i>	Beheer	Deze standaard vroeg meer resources dan verwacht, dit komt door gebrek aan centrale sturing en de daardoor ontstane diversiteit aan implementaties. De overdracht komt wel op gang en er is beweging in het veld. In 2017 blijven we de veldpartijen op lokaal niveau ondersteunen in het gebruik van de standaard.
<i>Ketenzorg</i>	Beheer, implementatie(-ondersteuning)	Bijdrage Nictiz is cf planning. VZVZ heeft planning programma overall bijgesteld. Nictiz heeft leveranciers ondersteund in de implementatie, inmiddels zijn vier HIS systemen en twee ketenzorgsystemen gekwalificeerd.
<i>Generieke Overdracht</i>	Beheer informatie bouwstenen	De Zorg Informatie Bouwstenen zijn door Nictiz in onderhoud genomen en gepubliceerd. Door de toename in gebruik door de ziekenhuizen stijgt het aantal wijzigingsverzoeken (in 2016 meer dan 100). De bouwstenen zijn door Epic en Chipsoft goed opgepakt en hun systemen worden cf deze bouwstenen ingericht.
<i>Patientinformatie</i>	Advies standaard patiëntinformatie	Advies is onderdeel van visie. Diverse presentaties (o.a. OIZ) en gesprekken met leveranciers gevoerd. Advies is overgenomen door de werkgroepen van MedMij en integraal onderdeel van dat programma.

Thema	Deliverable	Resultaat
<i>Tooling Art-Decor</i>	Onderhoud, release Art-Decor met voorzieningen bouwstenen Functioneel beheer	Onderhoud en beheeractiviteiten lopen, voorzieningen bouwstenen lopen. Art-Decor is geschikt gemaakt voor FHIR.
Terminologiecentrum		
<i>Overige terminologie en verbinding</i>	Overzicht diverse terminologieën en hun gebruik	Overzicht is verwerkt in de website www.overzichtstandaarden.nl
	Twee publicaties over de combinatie van LOINC en Snomed, ICD-10 en Snomed	Twee publicaties conform afspraken opgeleverd.
	Geïntegreerde laboratorium terminologie set	Laboratorium terminologie set conform afspraken opgeleverd
	Themadag over terminologie met diverse presentaties	Uitgesteld omdat die in combinatie met de informatieberaad opdracht Eenheid van taal zou plaatsvinden
<i>National Release Centre Snomed</i>	Referentieset met verrichtingen voor de Nederlandse ziekenhuizen in samenwerking met de DHD op het gebied van de verrichtingthesaurus	Niet opgeleverd wegens uitblijven financiering
	Volledige opname en beschikbaarheid van de termen uit programma 'Registratie aan de bron' in de Nederlandse extensie	Termen uit programma "registratie aan de bron" opgenomen (en beschikbaar) in de Nederlandse extensie.
	Twee introductietrainingen geven, diverse presentaties (min. 4, naar bevinden veld/Nictiz)	Geen introductietrainingen, maar wel verscheidende presentatie en gastcolleges. Daarnaast e-learning omgeving ingericht en beschikbaar gesteld.
	Uitbreiding van de Nederlandse extensie, realiseren van diverse mappings op Snomed, w.o. acute zorg en kernsets V&VN	Conform afspraken opgeleverd
	Twee uitleveringen van de Snomed international release inclusief de Nederlandse extensie	Twee uitleveringen van de Snomed international release opgeleverd conform afspraken.
	Indien voldoende draagvlak aanwezig: eerste financiering voor vertaling van (delen van) Snomed gerealiseerd en een eerste start met coördinatie van een vertaalproject als gevolg daarvan	Niet opgeleverd wegens ontbreken financiering.
Kwalificaties		

Thema	Deliverable	Resultaat
	Onderzoeksresultaten die een langere termijn doel en strategie voor kwalificaties beschrijven en aangeven wat de bereidheid is van software leveranciers om te betalen voor het afnemen van een kwalificatie	Onderzoek is afgerond. Kwalificaties worden als onderdeel van een geheel aan activiteiten ter bevordering van interoperabiliteit genoemd, groei van behoefte aan kwalificaties wordt voorzien en daarop nu inspelen wordt aangeraden.
	Eerste vervolgactiviteiten naar aanleiding van het uitgevoerde onderzoek	Gestart met werving voor invulling tijdelijk niet vervulde vacature in bestaande formatie, nog geen geschikte kandidaat kunnen vinden. Verwachting is Q1 2017.
	Ongeveer 17 XIS-kwalificaties, mede afhankelijk van de ontwikkelingen op het gebied van standaarden	In 2017 zijn 16 leveranciers gekwalificeerd. Er wordt steeds meer geautomatiseerde testen uitgevoerd
	Ongeveer 8 ZSP kwalificaties	Er zijn uiteindelijk geen ZSP kwalificaties uitgevoerd. De animo hiervoor loopt af.
	Aangepast kwalificatiemateriaal voor 3 standaarden waarvoor reeds kwalificaties afgenomen worden zodra nieuwe kwalificaties voor deze standaarden zich voordoen	Voor Ketenzorg, HWG, Medicatie en JGZ zijn de kwalificatiescripts aangepast naar aanleiding van wijzigingen in de standaard of aanscherpingen naar aanleiding van kwalificaties of reacties uit het veld.
Zorgbouwstenen benadering		
	Een door de bij de ontwikkeling van zorginformatiebouwstenen betrokken stakeholders geaccordeerd governance model voor beheer en onderhoud van die zorginformatiebouwstenen	Er is een PBLQ onderzoek uitgevoerd naar mogelijkheden voor harmonisatie van standaarden en de mogelijke rol van ZIB's daarin. Mede op basis daarvan is het beheer en de governance verder vormgegeven. Het proces is eind 2016 nog niet geheel afgerond. Eind 2016 zijn verschillende afspraken omtrent beheer beschreven waarmee begin 2017 een start gemaakt kan worden met de inrichting van de zib's zorg-Nederland breed.
	Bredere acceptatie van de zorginformatiebouwstenen in de zorg in Nederland: ontwikkeling en gebruik van de zorginformatiebouwstenen in bijvoorbeeld de eerstelijns en commitment van nieuwe partijen (1e/3e lijn) om met de zorginformatiebouwstenen te gaan werken	Het werkplan bleek op dit punt ambitieus, maar er zijn in 2016 belangrijke stappen gezet. De acceptatie en gebruik van de ZIB's neemt gestaag toe. In de versnellingsprojecten bij Registratie aan de Bron is intensief gebruik gemaakt van de ZIB's, er zijn intensieve gesprekken over gebruik ZIB's met partijen in eerste lijn gevoerd, en het gebruik van ZIB's in verpleegkundige standaard is geïntensiveerd.

Innovatie en implementatie

Nictiz participeerde ook in initiatieven van het veld en met het veld om op specifieke terreinen innovatie en implementatie te ondersteunen. Deze initiatieven werden in co-creatie uitgevoerd en zijn deels met programmafinanciering gefinancierd. In deze rapportage wordt op hoofdlijnen over deze programma's gerapporteerd, omdat in de meeste programma's ook vanuit de instellingssubsidie is bijgedragen. Over de inzet vanuit de instellingssubsidie zijn per programma afspraken gemaakt – zie ook werkplan 2016.

Registratie aan de bron	
<i>Projectdeliverable</i>	<i>Resultaat</i>
In minimaal 5 ziekenhuizen (umc's dan wel NVZ- ziekenhuizen) voor minimaal 5 specialismen Zorginformatiebouwstenen in gebruik.	In Q3 is de 2016 release van ZIB's gepubliceerd. In overleg met ZHS en NFU is een conformance toets opgeleverd op het gebruik van ZIB's in EPD's.
In minimaal 5 ziekenhuizen (umc's dan wel NVZ- ziekenhuizen) voor minimaal 5 specialismen meervoudig gebruik van zorginformatie gerealiseerd zijn voor (kwaliteits)registraties, overdracht en/of onderzoek.	Zie vorige toelichting, plus voorbereidingen gaande voor toepassen van ZIB's voor patiëntgebonden onderzoek voor HHT (HoofdHalsTumoren)
Architectuurdocument Registratie aan de bron.	Volume 1 van 3 van het architectuur document is gepubliceerd.
NVZ als een volwaardig deelnemer aan het programma Registratie aan de Bron.	NVZ is volwaardige deelnemer geworden en actief betrokken.
Een geïmplementeerde uniforme aanlevering in minimaal 2 ziekenhuizen voor mammacarcinoom en darmcarcinoom (DICA en IKNL).	Analysefase voor UMCU (Mammacarcinoom) en Radboudumc (Darmcarcinoom) gaande, conform projectplan

Medicatieproces 2.0	
<i>Projectdeliverables 2016</i>	<i>Resultaten</i>
Functionele standaard	Ontwikkeling loopt conform planning. Bijdragen expertgroepen op orde.
Integratie bouwstenen 'registratie aan de bron'	Afgerond
Impact analyse bestaande medicatie standaard	Afgerond
Functioneel ontwerp BO en DI	Afgerond
Advies implementatiestrategie	Afgerond
Programma van eisen	Afgerond
HL7 specificaties	Afgerond
Kwalificatiemateriaal	Afgerond

Pilots eID voor de zorg	
<i>Projectdeliverables 2016</i>	<i>Resultaten</i>
Projectplan pilot-sites	Plannen opgeleverd door pilot-sites
Contracten eID makelaar en dienst aanbieder	Contracten gesloten tussen de partijen.
Pilot sites gereed	Pilot sites zijn in Q2 opgeleverd.

Pilots eID voor de zorg	
<i>Projectdeliverables 2016</i>	<i>Resultaten</i>
Uitvoering van pilots	Pilots zijn gestart in Q2, blijkt dat de sites meer moeite hebben met betrekken gebruikers, gebruik liep in achter op verwachtingen.
Evaluatie rapport	Concept in december opgeleverd, def. volgt in 2017.

PGD	
<i>Projectdeliverables 2016</i>	<i>Resultaten</i>
Monitor gebruik PGD's (periodieke analyse)	Hebben we als gevolg van personele uitval niet kunnen realiseren in 2016.
Marktaanbod PGD's (periodieke analyse)	Idem.
Standaarden ontwikkelen en vaststellen	Het ontwikkelen en vaststellen vormt onderdeel van het programma Medmij en is elders toegelicht. Nictiz neemt het beheer voor haar rekening
Platform Patiënt en eHealth	Eén algemene platformbijeenkomst in Q2. In Q3 is een nieuwe aanpak gekozen met thema-platformbijeenkomsten. De eerste themabijeenkomst (inzage medische gegevens) was in Q4. Door het grote succes en teveel aanmeldingen wordt deze in 2017 herhaald. Voor 2017 is een programmaplan opgeleverd waarin 5 specifieke thema's zijn opgenomen met bijbehorende platformbijeenkomsten en activiteiten.

1.3 Organisatie en Financiën

1.3.1 Algemeen

De organisatie was ook in 2016 volop in beweging. Een meerjarenstrategie is geformuleerd evenals een bijbehorende corporate communicatiestrategie. In het belang van de (bestuurbaarheid van de) organisatie is in de tweede helft van 2016 besloten de teams Monitoring en Trendition, en Kwaliteit te bundelen. Als gevolg van deze reorganisatie krijgt Nictiz een kleiner MT en ontstaan twee teams van ongeveer gelijke omvang. Doordat er in het MT een vacature ontstond, bood dit tevens de kans om managementdeskundigheid en ervaring passend bij het MT-niveau te versterken. Het besluit is in 2016 genomen. De nieuwe structuur start op 1 februari 2017 formeel, met de start van de nieuwe manager.

1.3.2 Planning en control

Nictiz heeft vanaf 1 januari 2016 de financiële administratie meer gedetailleerd ingericht zodat tijdsinvestering per onderdelen van het werkplan zichtbaar zijn. Dit sluit aan op de andere opzet van het werkplan 2016, in overleg met VWS. Voor de aanvullende financiering is een aparte programmarapportage opgesteld en geïmplementeerd. Daarnaast zijn naar aanleiding van de eindafrekening PWD en EMD+ met VWS afspraken gemaakt voor een betere scheiding van instellings- en programmafinanciering. Deze afspraken zijn in jaarrekening 2016 verwerkt.

In 2016 is een nieuwe accountant geworven. Dit is gedaan in het kader van good governance: Nictiz maakte al sinds 2002 gebruik van PWC als accountant. Na een selectieproces heeft de Raad van Toezicht gekozen voor Baker Tilly Berk. Deze heeft de jaarrekening van 2016 gecontroleerd.

De verschillende veranderingen op het gebied van planning en control, en daarnaast ook de toename van de activiteiten, maakten het noodzakelijk dat meer capaciteit moest worden ingezet op bedrijfsvoering.

1.3.3 Medewerkers

In onderstaande tabel worden de samenstelling van het personeel en de verzuimcijfers weergegeven. De cijfers zijn gebaseerd op de stand van zaken van 31 december in het betreffende jaar. Daarbij wordt geen rekening gehouden met de stagiaires. Vijf stagiaires hebben dit jaar voor Nictiz gewerkt waarvan één ook in 2017 haar onderzoek zal uitvoeren.

	2016	2015
# medewerkers	44	41
Fte	37,28	35,25
Percentage Man / Vrouw	40,9% / 59,1%	46,3% / 53,7%
Percentage Fulltime / Parttime	37,5% / 62,5%	36,6% / 63,4%
Ziekteverzuim	4,2%	3,1%

In totaal zijn er in 2016 9 medewerkers ingestroomd en hebben 6 medewerkers de organisatie verlaten. Het ziekteverzuim is hoger dan vorig jaar hetgeen grotendeels veroorzaakt wordt door langdurig zieken. Het landelijke gemiddelde schommelt rond 4%.

Ongeveer 30% van de medewerkers heeft een aanspraak gedaan op zijn persoonlijk opleidingsbudget. Dit is lager dan vorig jaar. In 2016 heeft Nictiz wel meer geïnvesteerd in Incompany trainingen waardoor ongeveer

60% in van de medewerkers enige vorm van training of opleiding heeft gehad. De opleidingen vonden onder andere plaats op het gebied van strategische omgevingsmanagement, communicatietrainingen, algemeen management, functioneren en beoordelen en onderhoud vakkennis.

1.3.4 Analyse van de opbrengsten

De opbrengsten van Nictiz zijn grotendeels afkomstig van het ministerie van VWS en de EU en voor een klein deel van derden, niet zijnde het ministerie van VWS of EU.

1. Van de opbrengsten in 2016 is 71,8% afkomstig uit de Instellingssubsidie hetgeen overeenkomt met een bedrag van € 5.192.887. Dit bedrag is geheel afkomstig van het ministerie van VWS.
2. Daarnaast is 21,9% (€ 1.5830.890) afkomstig uit Programmasubsidies. Van dit bedrag is € 79.636 afkomstig van EU projecten.
3. Het restant van de opbrengsten, zijnde 6,3% (€ 457.648) is afkomstig van derden zoals NFU € 163.185, V&VN € 64.039, ZN € 45.706, TUE Eindhoven € 31.380 en nog diverse andere opbrengsten van derde partijen.

1.3.5 Kasstromen en financieringsbehoefte

In tabelvorm is het volgende verloopoverzicht opgesteld.

Liquide middelen	
Per 1-1-2016	€ 1,086,955
mutatie vooruitontvangen subsidies	€ 916,592
afname kortlopende schulden	€ -83,480
toename EV	€ 115,717
afname vorderingen	€ 457,363
toename mva	€ -11,262
per 31-12-2016	€ 2,481,885

1.3.6 Solvabiliteit

De solvabiliteit, gedefinieerd als totaal eigen vermogen / balanstotaal, was per ultimo 2015 23,01%. Eind 2016 is deze ratio afgenomen naar 19,95 %. De stijging van het EV met € 115.717 compenseert het hogere balanstotaal (+ € 921.442) niet. Aangezien Nictiz geen kredietlijnen of leningen van externe financiers heeft, is deze ratio minder van belang dan bij organisaties die een deel van hun bedrijfsactiviteiten extern moeten funden.

1.3.7 Risicomanagement

Strategie

In het afgelopen jaar is de strategie van Nictiz herijkt en opnieuw geformuleerd. Dit met brede betrokkenheid vanuit de organisatie, Raad van Toezicht, het veld en de gesprekspartners bij VWS. De strategie van Nictiz is als volgt geformuleerd:

“In 2020 worden landelijke zorginformatiestandaarden en terminologie in de zorg, op het gebied van eerste, tweede en derde lijn, voor medische en verpleegkundige zorg, vanzelfsprekend en op grote schaal gebruikt.” Uiteraard kan Nictiz deze strategische doelstelling nooit alleen realiseren, maar wil Nictiz daarin wel vanuit eigen rol en mogelijkheden verantwoordelijkheid nemen.

Voor een nadere uitleg over de achtergrond en totstandkoming van de boven geformuleerde strategie wordt verwezen naar paragraaf 1.1.1. van het Jaarverslag 2016.

Risico's en onzekerheden op dit punt zijn beperkt. Wel is het zo dat Nictiz opereert in een zeer gedifferentieerd veld met veel partijen met verschillende wensen en belangen. VWS vormt in dat veld een belangrijke beleidsbepalende organisatie. Nictiz heeft in 2016 veel geïnvesteerd om samen met deze partijen rol en strategie vast te stellen. Dat zal ook in 2017 de nodige aandacht vragen.

Operationele activiteiten

Betreffende de operationele activiteiten kan vermeld worden dat deze in het kader staan van de geformuleerde strategie. Met ingang van 2017 is de navolgende hoofdindeling van de activiteiten te geven:

- Expertisecentrum; Nictiz vervult een belangrijke rol als kennisbron en richtinggevend adviseur op het gebied van eHealth voor VWS en partijen in het zorgveld.
- Standaardisatie en interoperabiliteit; Het ontwikkelen en implementeren van standaarden met als focus het bevorderen van interoperabiliteit in de zorg in Nederland.
- Innovatie en aanjagen; Inspelen op belangrijke nieuwe landelijke initiatieven die aansluiten op het beleid van VWS.

Risico's en onzekerheden op dit punt zijn beperkt. Er zijn duidelijke resultaten benoemd bij de verschillende onderdelen. Daar waar afgeweken wordt van die resultaten zijn afspraken gemaakt over hoe daar mee om moet worden gegaan en hoe deze gemeld moeten worden. De activiteiten omtrent Innovatie en Aanjagen in 2017 vragen extra aandacht. Afgesproken is dat er voor wat betreft dit onderdeel nauwer contact is met VWS zodat duidelijker is welke initiatieven ondersteund worden en op welke wijze.

Financiële positie

De financiële positie van Nictiz is gezond. Nictiz heeft geen externe financiers (m.u.v. VWS) en ziet, bij ongewijzigde omstandigheden, geen moeilijkheden bij het nakomen van haar verplichtingen. Gezien het belang van steeds toenemende automatisering en digitalisering in de moderne maatschappij voorzien we niet dat de rol van Nictiz in de nabije toekomst verminderd zal worden.

Financiële verslaggeving

De financiële verslaggeving voldoet aan de eisen die daaraan worden gesteld vanuit de geldende wet- en regelgeving. Dit zowel in het kader van de Wet op de Jaarrekening alsmede de voorschriften van het ministerie van VWS. Op het gebied van stuurinformatie leeft de wens om deze verder te verbeteren, dit zal het komend jaar opgepakt gaan worden.

Wet- en regelgeving

Er is geen wet- en regelgeving bij ons bekend die Nictiz in het uitvoeren van haar strategische agenda zal belemmeren. We zien verdere wet- en regelgeving eerder ondersteunend aan de doelstellingen van Nictiz vanwege toenemende druk op transparantie, éénduidigheid, snelheid en efficiency.

1.3.8 Samenvatting begroting 2016

Bij deze een korte samenvatting van de begroting 2016.

- De meeste activiteiten (ongeveer de helft van de instellingssubsidie) vielen onder “Standaardisatie en interoperabiliteit”. Dat wil zeggen het ondersteunen van interoperabiliteit, met en voor het veld en in een iteratief proces waarin implementatie en ontwikkeling nauw verbonden zijn. Hieronder vallen het terminologiecentrum (waaronder Snomed National Release Centrum), onderhoud, beheer en doorontwikkeling van bestaande informatiestandaarden, kwalificaties en het standaardiseren van standaarden;
- Ongeveer een derde van de financiering werd begroot op de activiteiten die zijn gebundeld in “het expertisecentrum”. Hieronder vallen de eHealth-monitor, TrendITion, beleidsadvisering zoals aan het informatieberaad en internationale advisering;
- De rest van de capaciteit werd ingezet om grotere innovatie- en implementatieprogramma’s aan te jagen en te ondersteunen. Deze programma’s werden aanvullend gefinancierd. Nictiz draagt aan deze programma’s bij omdat ze belangrijk zijn om voortgang te maken op nieuwe gebieden. Wij hebben ervaren dat je met dit soort programma’s een zodanige implementatiegraad kan creëren dat landelijke opschaling in bereik komt. Veel van onze bestaande informatiestandaarden zijn in dergelijke programma’s gestart. De huidige programma’s sluiten aan bij de ambities van VWS.

De financiële begroting 2016 is gebaseerd op de bovengenoemde indeling. Voor de instelling was € 5,4 miljoen begroot, de uitputting kwam uit op 97%.

1.3.9 Juridische structuur

Nictiz is een stichting met een directeur/bestuurder en een Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht van Nictiz was in 2016 als volgt samengesteld:

- Dhr. P.A van Lieshout (voorzitter); aftredend 1 mei 2019, herbenoembaar
- Mw. M. Ten Kroode; aftredend januari 2018, herbenoembaar
- Dhr. W. Adema; aftredend januari 2018, herbenoembaar
- Mw. J.M.A. Kemna; aftredend 1 mei 2019, herbenoembaar

Voor vermelding van de nevenfuncties van de leden van de Raad van Toezicht verwijzen wij u graag naar onze website www.nictiz.nl.

De Raad van Toezicht heeft het initiatief genomen om, in het kader van good governance, een nieuwe accountant te werven. Vanuit de Raad van Toezicht zijn mevrouw Kemna en de heer Adema betrokken geweest bij de selectieprocedure.

De Raad van Toezicht heeft in 2016 vier maal vergaderd. Naast de reguliere onderwerpen (jaarverslag, voortgangsrapportage etc) is uitvoerig gesproken over de nieuwe meerjarenstrategie en de strategische positionering van Nictiz ten opzichte van het veld en VWS. In juni vond daarnaast bij Zorroo een strategiesessie plaats. Naast een toelichting op de Fitbit Pilot die Zorroo in samenwerking met VANAD ENOVATION heeft uitgevoerd is op deze strategiesessie gesproken over de rol van Nictiz in een innoverend landschap. Mede in het licht van de ontwikkeling van de meerjarenstrategie.

De Raad van Toezicht heeft naast de reguliere zaken (jaarrekening, kwartaal- en voortgangsverslagen, begroting), in 2016 de volgende zaken besproken en besloten:

- In een aantal vergaderingen is stil gestaan bij visie, missie en strategie. Uiteindelijk is de meerjarenstrategie in september vastgesteld.
- Selectie van de nieuwe accountant.
- Bedrijfsmatige inrichting Nictiz vanwege de aangescherpte verantwoordingseisen.
- Voorbereiding deelname van de Raad van Toezichtleden aan de reis rond HIMSS in februari 2017.

1.3.10 Directie en management

Directie en management waren in 2016 als volgt samengesteld:

Mw. E.M.S.J. van Gennip	Directeur/Bestuurder
Dhr. J.H. van der Lugt	Manager standaardisatie en interoperabiliteit / Plaatsvervangend directeur
Dhr. J. Krijgsman	Manager Monitoring en TrendITion
Mw. C.E. Hülsmann	Manager Kwaliteit
Dhr. G.J.H. Cath	Manager Communicatie en facilitaire zaken (tot 1 mei 2016)
Dhr. W. van den Oetelaar	Manager Communicatie en facilitaire zaken (a.i.) (vanaf 1 mei 2016)
Dhr. N. ter Meulen	Directiesecretaris

1.4 Vooruitblik 2017

Meer aandacht voor de rol van richtinggevende adviseur

Nictiz zet haar deskundigheid en kennis over nationale en internationale ontwikkelingen in ICT in de zorg proactief in om VWS, zorg- en maatschappelijke partijen te ondersteunen met *richtinggevende duiding* van ontwikkelingen in de zorg-ICT. Een voorbeeld is de rol die Nictiz heeft gespeeld in de ontwikkeling van outcomedoelen en doorzettingskracht in het Informatieberaad, medio 2016. Met name aan het eind van de 2016 is Nictiz in toenemende mate uitgenodigd om op te treden als richtinggevende adviseur. Dat wil zeggen dat Nictiz nadrukkelijk wordt uitgedaagd te komen met een heldere visie en concrete adviezen over de wijze waarop de ontwikkelingen op het gebied van zorg en ict vormgegeven kan worden.

Blijvende nadruk op het gebruik van standaarden

Nictiz kiest nog nadrukkelijker voor het stimuleren van het *gebruik* van standaarden die bijdragen aan betere gezondheid. Nictiz is zich bewust van het feit dat het gebruik van standaarden afhangt van veel partijen en processen buiten de invloedssfeer van Nictiz (zoals zorgaanbieders, zorgfinanciers, leveranciers,

toezichthouders). Desondanks kiest Nictiz net als in 2017 voor “gebruik voor betere gezondheid” als ambitie, en neemt daarmee verantwoordelijkheid om samen met al die andere partijen te zoeken naar mogelijkheden voor implementatie en het realiseren van outcomedoelen en minder op het ontwikkelen van de perfecte standaard. In het werkplan worden activiteiten op het gebied van ontwikkeling en beheer, maar ook van kennis, verbinding en implementatieondersteuning, gebundeld in productgroepen om daarin krachtiger en effectiever te kunnen opereren. In de organisatie wordt geïnvesteerd in de ontwikkeling van competenties bij onze medewerkers om dit mogelijk te maken – een proces dat tijd zal kosten.

Twee-snelheden strategie

In haar rol als partner van veldpartijen in ontwikkeling en implementatie, kiest Nictiz in het verlengde van het voorgaande punt een *twee-snelheden strategie*. Dat betekent dat Nictiz naast het klassieke model, waarbij met betrokken koepels in consensus informatiestandaarden ontwikkeld worden die daarna in proof of concepts en pilots worden uitgetest, ook kort-cyclischer benaderingen volgt. Dat betekent dat met “coalitions of the willing”, kleinschalig, in een vroeg stadium standaarden worden toegepast om interoperabiliteit in de praktijk te realiseren. De ervaring in het programma Patiëntparticipatie en Medicatieveiligheid (2014-2015) waarbij in 8 greenfields samen met partners in ecosystemen oplossingen zijn gerealiseerd die patiënten daadwerkelijk toegang tot hun medicatiegegevens gaven, heeft geleerd dat deze benadering veel inzicht geeft in problemen en mogelijkheden in de praktijk en daarmee inzicht geeft in mogelijke implementatie strategieën. In de programma's Persoonlijke Gezondheids Omgeving (PGO) en Idensys, die beide in 2016 zijn gestart, wordt een vergelijkbare benadering gekozen met kick-start omgevingen/ pilots. Overigens wordt het kort-cyclische model vooral in aanvullende programma's (met aanvullende financiering) vormgegeven. Voor het realiseren van deze strategie is Nictiz dus afhankelijk van de beschikbaarheid van aanvullende programma's, en uiteraard van de medewerking van veldpartijen en VWS hierin.

Doorontwikkeling Nictiz als landelijk gezaghebbend virtueel loket

Nictiz werkt met haar partners samen in de verdere ontwikkeling van een landelijke gezaghebbende loketfunctie, die wij vooral zien als een *virtueel loket*. Het is onze visie dat wanneer standaarden minder vrijblijvend gaan worden, het belang van kwaliteit en samenhang tussen informatiestandaarden en terminologieën zal toenemen, en ook het belang van één loket. Dat geldt voor alle gebruikte informatiestandaarden en terminologieën – niet alleen die welke Nictiz heeft ontwikkeld. Als belangrijke stap heeft Nictiz in 2016 een website gelanceerd met daarin informatie over alle relevante zorg informatiestandaarden – ook die welke niet “van” Nictiz zijn. Deze website is gepresenteerd in het Informatieberaad en daar goed ontvangen. Daarop voortbouwend willen we in 2017 verder investeren in de loketfunctie. In het werkplan 2016 maakten we een onderscheid tussen kwalificaties, terminologiecentrum en zorgbouwstenen. In het nieuwe werkplan hebben we die functies gebundeld, omdat deze functies tezamen bijdragen aan een betere samenhang tussen de diverse informatiestandaarden. We continueren het terminologiecentrum in samenwerking met andere organisaties die zich bezighouden met standaarden en terminologie in de zorg. Daarnaast richten een aantal activiteiten en onderdelen zich op het verbeteren van (de kwaliteit) van het standaardisatieproces. Dat kan zijn door middel van tooling (art-decor), door de harmonisatie van standaarden (bv via zorginformatie bouwstenen, kortweg ZIB's) of via standaardisatie van de processen in het ontwikkelen en beheer van standaarden.

Verdere ontwikkeling van de organisatie

In 2016 is tot een beperkte reorganisatie besloten, die in 2017 verder tot uitvoering wordt gebracht. De afdeling Kwaliteit en Monitoring en TrendITion zijn samengevoegd tot één nieuwe afdeling: “Expertisecentrum”. Daarmee is het MT teruggebracht van vijf naar vier personen. In 2017 zal de nieuwe manager van de afdeling Expertise starten. De taakverdeling tussen directeur en MT-leden en de inrichting van het bedrijfsbureau zal in 2017 verder worden uitgewerkt. De verwachting is dat de personeelsbezetting in 2017 (en de jaren daarna) niet zal afwijken van de voorgaande jaren. Dat wil zeggen dat het aantal medewerkers in vaste dienst zal schommelen rond de 45 aangevuld met extern ingehuurd medewerkers.

Investerings en financiering

Het is de verwachting dat in 2017 en nabije jaren geen grote investeringen plaatsvinden in materiële of immateriële activa. Indien dit onverhoopt toch het geval mocht blijken te zijn, zal dit niet gebeuren zonder financiering van VWS vanwege de nauwe relatie met VWS.

De financiering van de bedrijfsactiviteiten of investeringen is vooralsnog geen issue. Indien Nictiz binnen de toegekende subsidies opereert is er geen probleem op dit gebied.

Betreffende de ontwikkelingen van opbrengsten is Nictiz vrijwel geheel afhankelijk van strategie en beleid van de overheid met het ministerie van VWS als belangrijkste speler voor Nictiz.

2 Jaarrekening 2016

In dit hoofdstuk worden cijfers gepresenteerd voor de gehele jaarrekening (instellingssubsidie en projectfinanciering).

2.1 Balans per 31 december 2016

Na bestemming resultaat

ACTIVA		31.12.2016		31.12.2015	
		€	€	€	€
Vaste activa					
Materiële vaste activa	1)	<u>48.640</u>		<u>37.378</u>	
			48.640		37.378
Vlottende activa					
VWS-Instelling/Projectsubsidies	2)	236.813		698.997	
Debiteuren	3)	204.748		258.586	
Pensioenpremies	4)	34.288		37.378	
Personeelsverzekeringen	5)	40.572		28.611	
Overige vorderingen en overlopende activa	6)	<u>96.379</u>		<u>73.979</u>	
		612.800		1.097.551	
Liquide middelen	7)	<u>2.481.886</u>		<u>1.086.955</u>	
			3.094.686		2.184.506
TOTAAL ACTIVA			3.143.326		2.221.884

PASSIVA		31.12.2016		31.12.2015	
		€	€	€	€
Eigen vermogen					
Egalisatiereserve	8)	535.132		511.315	
Vrije Reserve	9)	91.900		-	
			627.032		511.315
Vlottende Passiva					
Subsidies	10)	1.552.887		826.483	
Crediteuren	11)	252.104		350.525	
Overige Schulden	12)	711.303		533.561	
			2.516.294		1.710.569
TOTAAL PASSIVA			3.143.326		2.221.884

2.2 Staat van baten en lasten over 2016

BATEN	Exploitatie 2016 €	Begroting 2016 €	Exploitatie 2015 €
Instellingssubsidie VWS 13)	5.351.322	5.351.322	5.113.150
Korting Egalisatiereserve t/m 2015	-	-	-315.784
Korting Egalisatiereserve 2016 13)	-125.596	-	-
Projectsubsidies (VWS en EU) 14)	1.583.890	1.583.890	1.918.198
Projecten Derden 15)	457.648	457.648	-
TOTAAL BATEN	7.267.264	7.392.860	6.715.564
LASTEN	Exploitatie 2016 €	Begroting 2016 €	Exploitatie 2015 €
Personeelskosten 16)	5.163.055	5.306.783	5.018.592
Afschrijvingen 17)	31.084	30.000	24.954
Overige lasten 18)	1.964.697	2.056.077	1.695.887
SOM DER LASTEN	7.158.836	7.392.860	6.739.433
Exploitatie resultaat	108.428		-23.869
Financiële baten 19)	7.289		24.682
RESULTAAT	115.717		813

Het resultaat toegevoegd aan de egalisatiereserve, overeenkomstig de algemene subsidieregeling van het Ministerie van VWS, bedraagt € 23.817,- en het resultaat toegevoegd aan de vrije reserve bedraagt € 91.900,-.

2.3 Kasstroomoverzicht volgens de indirecte methode

	2016 €	2016 €	2015 €	2015 €
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>				
Exploitatieresultaat		108.428		-23.869
Aanpassingen voor afschrijvingen		31.084		24.954
Veranderingen in werkkapitaal:				
Mutatie te ontvangen projectsubsidies	462.184		-527.048	
Mutatie vlottende activa	22.567		4.807	
Mutatie instellingssubsidie	-190.188		-1.081.148	
Mutatie projectsubsidies	916.592		-656.407	
Mutatie overige vlottende passiva	79.321		-421.285	
		<u>1.290.476</u>		<u>-2.681.081</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		1.429.988		-2.679.996
Ontvangen interest		7.289		24.682
Kasstroom uit operationele activiteiten		1.437.277		-2.655.314
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>				
Investerings materiële vaste activa		-37.527		-8.681
Desinvesterings materiële vaste activa		-4.819		1.129
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-42.346		-7.552
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-		-
Mutatie geldmiddelen in 2016		1.394.931		-2.662.866

	2016 €	2016 €	2015 €	2015 €
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:				
Stand per 1 januari		1.086.955		3.749.821
Mutatie boekjaar		1.394.931		-2.662.866
Stand per 31 december		2.481.886		1.086.955

2.4 Toelichting op de balans en staat van baten en lasten

2.4.1 Algemene toelichting

Algemeen

Stichting Nictiz en Stichting VZVZ werken samen met betrekking tot receptie en facilitaire zaken. Voor de diensten en kosten voor gemene rekening is hiervoor een overeenkomst tussen Nictiz en VZVZ Servicecentrum afgesloten. Deze overeenkomst is ook voor 2016 van toepassing.

Baten en resultaten

Het eigen vermogen is opgebouwd uit twee delen. Het resultaat van de instellingssubsidie wordt toegevoegd aan de egaliseringsreserve, overeenkomstig de algemene subsidieregeling van het Ministerie van VWS, en het resultaat aanvullende financiering voor de verschillende subsidieprogramma's VWS-EU en projecten derden wordt toegevoegd aan de vrije reserve.

Voor de activiteiten op het gebied van standaardisatie en kennisontwikkeling op het gebied van Zorg en ICT ontvangt Nictiz een instellingssubsidie van VWS. Voor 2016 zijn er op 24 september 2015 een subsidieaanvraag met activiteitenplan, op 14 oktober 2015 een nadere onderbouwing en op 15 december 2016 een herziene subsidieaanvraag en bijgestelde begroting ingediend. VWS heeft op 8 januari 2016 de beschikking (kenmerk SP/75924/2016) verleend en op 19 september 2016 de beschikking (kenmerk SP/79375/2016) voor de toegevoegde verhoging OVA-2016 € 67.034,- en op 15 maart 2017 de herziene beschikking (kenmerk SP/81778/2017) zijn verleend. Conform het vigerend beleid om de egaliseringsreserve terug te brengen tot 10% van de te verlenen subsidie bedraagt de verleende instellingssubsidie 2016 inclusief de toegevoegde verhoging OVA-2016 € 5.351.322,-.

Het resultaat uit normale bedrijfsvoering in 2016 bedraagt € 108.428,-. Dit resultaat betreft het verschil tussen de baten (€ 7.267.264,-) en de lasten (€ 7.158.836,-). Aan het resultaat is toegevoegd de rentebaten op een depositorekening € 7.289,-. Het bedrijfsresultaat voor 2016 komt hiermee op € 115.117,-. Hiervan wordt € 23.817,- overeenkomstig de algemene subsidieregeling toegevoegd aan de egaliseringsreserve en € 91.900,- wordt toegevoegd aan de vrije reserve.

Eigen Vermogen

Het Eigen Vermogen bestaat vanaf 2016 uit de egaliseringsreserve en de vrije reserve.

Het resultaat uit de instelling is/wordt toegevoegd aan de egaliseringsreserve.

De stand van de egaliseringsreserve bedraagt per 31 december 2016 niet meer dan ten hoogste 10% van het bij besluit tot verlening bepaalde bedrag van de instellingssubsidie.

Het resultaat uit de projecten is/wordt toegevoegd aan de vrije reserve.

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de veronderstelling van continuïteit. Voor Nictiz is zoals gemeld in de brief van 7 juni 2012 over eHealth aan de Tweede Kamer (TK 27 529, nr 108) vanaf 2013 een structureel geïndiceerd budget beschikbaar. Voor 2017 bedraagt het geïndiceerde budget voor de instellingssubsidie € 5.447.258,-. Mocht op termijn andere politieke prioriteitstelling plaatsvinden ten aanzien van dit dossier dan zal dit tijdig door VWS worden bericht.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige periode waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Er zijn geen deposito's met een looptijd langer dan drie maanden en geen kasstromen in vreemde valuta. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

2.4.2 Algemene grondslagen

Richtlijnen en regelgeving

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor Organisaties-zonder-Winststreven (RJ640), die zijn uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving en de Kaderregeling VWS-subsidies. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

De Kaderregeling VWS-subsidies bevat specifieke bepalingen over de egaliseringsreserve.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering en van resultaatbepaling zijn grotendeels ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar. Er wordt in de jaarrekening 2016 wel een onderscheid gemaakt tussen de resultaattoerekening op niveau van instelling, programmasubsidies (VWS/EU) en derden.

Operationele leasing

Bij de stichting kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan het eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met

ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst- en verliesrekening over de looptijd van het contract.

2.4.3 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en -terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur. Met op balansdatum verwachte duurzame waardeverminderingen wordt rekening gehouden.

Overige vaste activa wordt gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs plus bijkomende kosten onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur of lagere bedrijfswaarde.

Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbare activa wordt gewaardeerd tegen verwachte directe opbrengstwaarde.

De jaarlijkse afschrijving van verbouwing bedrijfsgebouw is 20% van de aanschaffingsprijs.
De jaarlijkse afschrijving van de overige vaste bedrijfsmiddelen varieert van 20% tot 33 1/3% van de aanschaffingsprijs.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering. Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij de eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de schulden in de winst en verliesrekening als interestlast verwerkt.

Alle kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan een jaar.

2.4.4.1 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. De baten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; lasten reeds zodra zij voorzienbaar zijn. Baten die worden ontvangen in de vorm van zaken of diensten worden gewaardeerd tegen de reële waarde, voor zover deze bepaalbaar is. In dat geval worden zodanige baten in de exploitatierekening verantwoord.

Subsidies

De Kaderregeling VWS-subsidies is van toepassing. Subsidies worden in het resultaat verantwoord zodra het waarschijnlijk is dat de desbetreffende subsidies zullen worden of zijn ontvangen. Vanaf 2007 valt Nictiz onder de algemeen geldende subsidieregeling van het Ministerie van VWS. Onderdeel van deze regeling is dat de egalisatiereserve is gemaximeerd tot 10% van de te verlenen instellingssubsidie. Surplus wordt in verloop van tijd als subsidiekorting/eigen financiering verwerkt.

Lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. In de jaarrekening zijn de lasten gealloceerd conform de uitgangspunten zoals opgenomen in de begroting.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenverplichtingen

Nictiz heeft voor haar werknemers een toegezegde-bijdrage-regeling. De regeling was tot 31-12-2014 ondergebracht bij Nationale Nederlanden. Vanaf 1-1-2015 zijn pensioenen ondergebracht bij Zwitserleven. Behalve de betaling van premies heeft Nictiz geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Afschrijvingen

Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de looptijd van de huurovereenkomst voor de verbouwingen bedrijfsgebouw en op basis van de geschatte economische levensduur voor de overige vaste bedrijfsmiddelen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

2.4.4.2 Grondslagen inzake diensten en verdeling kosten Stichting Nictiz en Stichting VZVZ Servicecentrum voor gemene rekening

Voor diensten en kosten voor gemene rekening is een overeenkomst tussen Nictiz en VZVZ Servicecentrum afgesloten. De kosten zijn waar mogelijk direct ten laste gebracht aan de betreffende organisatie. Gefaseerd is de personeelsformatie van VZVZ toegenomen en is ook de in te huren benodigde ruimte hierop aangepast. Alle hierbij behorende mutaties inclusief o.a. correcties op de afrekeningen servicekosten 2013 resp. 2014 en inruil/overname kopieerapparaat zijn onderling tussen Nictiz en VZVZ afgerekend en als zodanig bij de overige lasten onder de posten huisvesting en kantoor en kantoorautomatisering in de jaarrekening 2016 verwerkt.

De overige niet direct te verdelen gemengde bureaunkosten zijn op basis van de verdeelsleutel personele formatie begroting of huur oppervlakte huurovereenkomst in 2016 als volgt verdeeld:

Personele formatie:

VZVZ :58%

Nictiz :42%

Huur oppervlakte:

VZVZ :49,5%

Nictiz :50,5%

Bedrijfsbureau

Voor administratieve en facilitaire ondersteuning vanuit het bedrijfsbureau zijn gemiddeld in 2016 0,9 fte doorbelast aan Stichting VZVZ Servicecentrum.

2.4.4 Toelichting op de afzonderlijke posten van de balans

Materiële vaste activa 1)	Verbouwing gebouw €	Overige vaste bedrijfsmiddelen €	Totaal €
Aanschafwaarde per 1 januari 2016	1.381.541	1.053.117	2.434.658
Gecumuleerde afschrijvingen per 1 januari 2016	<u>1.381.541</u>	<u>1.015.739</u>	<u>2.397.280</u>
Boekwaarde per 1 januari 2016	-	37.378	37.378
Investerings	-	48.235	48.235
Aanschafwaarde desinvesteringen	-	-10.708	-10.708
Gecumuleerde afschrijvingen desinvesteringen	-	4.819	4.819
Afschrijvingen 2016	-	-31.084	-31.084
Aanschafwaarde per 31 december 2016	1.381.541	1.090.644	2.472.185
Gecumuleerde afschrijvingen per 31 december 2015	1.381.541	1.042.004	2.423.545
Boekwaarde per 31 december 2015	0	48.640	48.640

De onder de post Verbouwing gebouw vermelde aanschafwaarde betreffen de kosten voor de bouwkundige werkzaamheden, elektrische, elektronische, werktuigbouwkundige en sanitaire voorzieningen van het gehuurde pand aan de Oude Middenweg 55 Den Haag. Deze investeringen dienen te worden beschouwd als economisch eigendom.

De onder de post Overige vaste bedrijfsmiddelen vermelde aanschafwaarde betreffen aanschaffingen op het gebied van automatisering (hard- en software) en aanschaffing van inventaris.

De jaarlijkse afschrijving van verbouwing bedrijfsgebouw is 20% van de aanschaffingsprijs. De jaarlijkse afschrijving van de overige vaste bedrijfsmiddelen varieert van 20% tot 33 1/3% van de aanschaffingsprijs.

VWS Instelling/Projectsubsidies 2)	2016 €	2015 €
VWS Instellingssubsidie	2.018	-
Projectsubsidies VWS	66.348	576.799
Projectsubsidies EU	168.447	122.198
Saldo per 31 december	236.813	698.997

Het te ontvangen bedrag voor de instellingssubsidie betreft een nabetaling over 2016.

De te ontvangen bedragen voor de projectsubsidies VWS en EU betreft het verschil over de reeds ontvangen bedragen aan subsidie en de exploitatiekosten tot en met 31 december 2016.

Debiteuren 3)	2016 €	2015 €
Debiteuren	204.748	258.586
Saldo per 31 december	204.748	258.586

Het saldo per 31 december bestaat uit de nog openstaande posten van de debiteuren waarvoor de werkzaamheden in 2016 zijn uitgevoerd.

Pensioenpremies 4)	2016 €	2015 €
Vooruitbetaalde pensioenpremie	34.288	37.378
Saldo per 31 december	34.288	37.378

Het vooruitbetaalde bedrag aan personeelsverplichtingen bestaat uit de reeds betaalde kosten voor de pensioenpremies.

Personeelsverzekeringen 5)	2016 €	2015 €
Vooruitbetaalde personeelsverplichtingen	40.572	28.611
Saldo per 31 december	40.572	28.611

Het vooruitbetaalde bedrag aan personeelsverplichtingen bestaat uit de reeds betaalde kosten voor de personeelsverzekeringen.

Overige vorderingen en overlopende activa 6)	2016 €	2015 €
Vooruitbetaalde verplichtingen	73.138	56.417
Te ontvangen rentebaten	2.274	9.274
Overige vorderingen	20.967	8.288
Saldo per 31 december	96.379	73.979

De vooruitbetaalde verplichtingen betreffen de kosten voor o.a. huisvesting, verzekeringen, automatisering-ict, bureaunkosten en kosten website.

De te ontvangen rentebaten € 2.274,- betreffen de rente op de financiële rekeningen van de laatste periode 2016 welke na 31 december 2016 worden bijgeschreven.

De overige vorderingen van € 20.967,- betreffen vooruit ontvangen facturen voor kosten in 2017.

Liquide Middelen 7)	2016 €	2015 €
Bankrekening	38.257	25.326
Salarisrekening	1.218	1.130
Bankgarantierekening	127.500	127.500
Vermogensspaarrekening	-	-
Charitas Spaarrekening	2.314.911	932.999
Stand per 31 december	2.481.886	1.086.955

De liquide middelen zijn in 2016 ten opzichte van 2015 met ca. € 1,4 miljoen toegenomen. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de stand bevoorschotting projectsubsidies, investeringen en overige overlopende activa en passiva. De liquide middelen, behoudens een bedrag van € 127.500,- op de bankgarantierekening, staan vrij ter beschikking aan de stichting.

Eigen Vermogen 8-9)	2016 €	2015 €
Egalisatiereserve	535.132	511.315
Vrije reserve	91.900	-
Stand per 31 december	627.032	511.315

Naast de financiering voor de instelling is voor de aanvullende financiering voor de verschillende programma's VWS en EU en projecten derden hiertoe een scheiding aangebracht in het eigen vermogen. Het resultaat van de instellingssubsidie wordt toegevoegd aan de egalisatiereserve, overeenkomstig de algemene subsidieregeling van het Ministerie van VWS, en het resultaat aanvullende financiering voor de verschillende subsidieprogramma's VWS-EU en projecten derden wordt toegevoegd aan de vrije reserve.

Egalisatie Reserve 8)	2016 €	2015 €
Stand per 1 januari	511.315	510.502
Bij: Instellingsubsidie	5.351.322	5.113.150
Af: Instellingkosten	5.203.732	4.933.835
Mutatiesaldo:	147.590	179.315
Af: Korting Egalisatiereserve 2015	-	-203.184
Af: Korting Egalisatiereserve 2016	-125.596	-
Bij: Vrijval afbouwsubsidie Nictiz	-	-
Bij: Financiële baten	1.823	24.682
Stand per 31 december	535.132	511.315

Vanaf 2007 is de algemene subsidieregeling van VWS op Nictiz van toepassing. Op grond hiervan kan een egalisatiereserve worden gevormd indien en voor zover de met de instellingssubsidie samenhangende baten hoger zijn dan de met de gesubsidieerde activiteiten samenhangende lasten. Met ingang van juli 2011 is de nieuwe Kaderregeling VWS-subsidies van kracht waarbij wel sprake is van een maximum van de egalisatiereserve. Toevoeging aan de egalisatiereserve is alleen toegestaan als deze niet meer bedraagt dan

10% van het bij besluit tot verlening bepaalde bedrag van de instellingssubsidie.

De beschikking instellingssubsidie 2016 inclusief OVA-2016 bedraagt € 5.351.322,-.

Op grond van de subsidieregels mag de egalisereserve maximaal € 535.132,- bedragen.

Het verschil tussen de ontvangen subsidie en de uitgaven bedraagt € 147.590,-. Hieraan wordt de rentebaten (€ 1.823,-) toegevoegd. Per 31 december 2016 komt de egalisereserve hiermee uit op € 660.728,-.

Rekening houdend met de maximaal toegestane egalisereserve per 31 december 2016 (€ 535.132,-) is het verschil € 125.596,- als korting op de egalisereserve in de jaarrekening verwerkt en bij de balanspost Overige schulden VWS subsidies opgenomen.

Het bedrijfsresultaat voor 2016 komt hiermee op € 149.413,-

Vrije Reserve 9)	2016 €	2015 €
Stand per 1 januari	-	-
Bij: Baten Projecten	2.041.538	-
Af: Lasten Projecten	1.955.104	-
Mutatiesaldo	86.434	
Bij: Financiële baten	5.466	-
Stand per 31 december	91.900	-

Het resultaat voor de aanvullende financiering (subsidie- en derden projecten) wordt ter dekking van o.a. toegenomen risico's toegevoegd aan de vrije reserve. Aanwenden van deze middelen zal vanuit de doelstellingen van de stichting plaatsvinden.

Subsidies 10)	2016 €	2015 €
Instellingssubsidie 2015 / 2016	125.596	315.784
Projectsubsidies VWS	1.414.607	501.024
Projectsubsidies EU	12.684	9.675
Saldo per 31 december	1.552.887	826.483

Het bedrag voor de instellingssubsidie 2015 betreft het resterende overschot 2016 wat als korting op de op de egalisereserve in de jaarrekening is verwerkt.

De saldi 2016 van de VWS en EU projecten betreffen de te verrekenen projectsubsidies ultimo 2016.

Crediteuren 11)	2016 €	2015 €
Crediteuren	252.104	350.525
Saldo per 31 december	252.104	350.525

Het saldo van de crediteuren bestaat uit het saldo van de nog openstaande verplichtingen waarvan de werkzaamheden in 2016 geheel zijn uitgevoerd en waarvoor de facturen zijn ontvangen.

Overige schulden 12)	2016 €	2015 €
Nog te ontvangen facturen	111.415	29.723
Belastingen	139.463	117.870
Personeelsdeclaraties	2.467	3.053
Reservering vakantiebijslag	148.666	147.118
Reservering vakantiedagen	138.562	120.301
Verplichtingen overschotten aan derden	12.189	12.189
Overlopende passiva	158.541	103.307
Saldo per 31 december	711.303	533.561

Het saldo van de nog te ontvangen facturen bestaat uit het saldo van de nog openstaande contractuele verplichtingen waarvan de werkzaamheden in 2016 geheel zijn uitgevoerd en waarvoor de facturen inmiddels zijn ontvangen.

De post overlopende passiva betreft de in 2017 te betalen facturen betreffende voortvloeiende kosten vanuit 2016.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Er is één contract voor een leaseauto met een totale voorwaardelijke verplichting van € 41.372,-

Binnen één jaar € 10.563,-

Tussen twee en vier jaar € 30.809,-

Als waarborg voor de juiste nakoming van de verplichtingen die voortvloeien uit de huurovereenkomst is aan verhuurder een bankgarantie afgegeven voor € 127.500,-.

De waarde van de huurovereenkomst afgesloten voor 5 jaar tot en met oktober 2018 en bedraagt op jaarbasis ca € 225.000,- (incl. btw), hierin is tevens begrepen een voorschot voor door of vanwege verhuurder verzorgde bijkomende leveringen en diensten. De huur dient vooraf in maandelijkse termijnen te worden betaald.

Het huurcontract heeft een totale voorwaardelijke verplichting van € 410.235,-

Binnen één jaar € 225.000,-

Tussen twee en drie jaar € 185.235,-

Er zijn contracten voor kopieerapparaten met een totale voorwaardelijke verplichting van € 74.840,-

Binnen één jaar € 16.160,-

Tussen twee en zes jaar € 58.680,-

Resultaatbestemming

Het resultaat van Nictiz instelling € 23.817,- wordt overeenkomstig de bepalingen van de Kaderregeling VWS-Subsidies, (Paragraaf 6, artikelen 34 tot en met 36) toegevoegd aan de egalisatiereserve. Het resultaat uit projecten € 91.900,- wordt toegevoegd aan de vrije reserve.

2.4.5 Toelichting op de afzonderlijke posten van de staat van baten en lasten

	Exploitatie 2016 €	Begroting 2016 €	Exploitatie 2015 €
Instellingssubsidie 13)			
Instellingssubsidie VWS	5.351.322	5.351.322	5.113.150
Korting Egalisatiereserve	-125.596	-	-203.184
Totaal	5.225.726	5.351.322	4.909.966

In de subsidiebaten is de VWS instellingssubsidie opgenomen voor het bedrag van de vastgestelde begroting c.q. beschikking.

De terug te betalen korting egalisatiereserve 2016 is als negatieve baten opgenomen en verantwoord.

	Exploitatie 2016 €	Begroting 2016 €	Exploitatie 2015 €
Projectsubsidies 14)			
Projectsubsidies VWS-EU	1.583.890	1.583.890	1.918.198
Totaal	1.583.890	1.583.890	1.918.198

Voor de begroting van de projectsubsidies VWS en EU worden de berekende baten als uitgangspunt opgenomen.

	Exploitatie 2016 €	Begroting 2016 €	Exploitatie 2015 €
Projecten Derden 15)			
Projecten Derden	457.648	457.648	-
Totaal	457.648	457.648	-

Als uitgangspunt voor de begroting 2016 zijn de berekende baten opgenomen.

De lasten Nictiz 2016 voor personeel, afschrijvingen en overige worden hieronder per aandachtsgebied gespecificeerd en verder toegelicht. Als bijlage bij de jaarrekening is een brugstaat met verbijzondering van de baten en lasten Stichting Nictiz 2016 naar de verschillende financieringsstromen opgenomen.

Personeelskosten	16)	Exploitatie 2016 €	Begroting 2016 €	Exploitatie 2015 €
Personeelskosten				
Salarissen, sociale lasten enz.		3.890.594	4.602.760	4.149.307
Extern Personeel		1.272.461	704.023	869.285
Totaal		5.163.055	5.306.783	5.018.592

Gemiddeld aantal personeelsleden (fte's) in dienst 37,2 42,3 39,1

Per 31 december 2016 waren 44 personeelsleden (37,28 fte's) in dienst bij Nictiz.
Vanaf januari 2016 zijn 43 personeelsleden (36,68 fte's) in dienst.

Er zijn geen werknemers in het buitenland werkzaam.

Personeelskosten gesalarieerde

In onderstaand overzicht zijn de totale personeelskosten van de gesalarieerde gespecificeerd

	Exploitatie 2016 €	Begroting 2016 €	Exploitatie 2015 €
Salarissen	2.746.022	3.248.676	2.991.527
Sociale lasten	379.008	448.385	388.736
Pensioenpremies	443.395	524.558	469.172
Overige personeelskosten	322.169	381.141	299.872
Totaal	3.890.594	4.602.760	4.149.307

Verantwoording uit hoofde van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2016 Stichting Nictiz

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Nictiz van toepassing zijnde regelgeving: Het algemene WNT-maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor Stichting Nictiz is € 179.000,-. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van Raad van Toezicht en Raad van Commissarissen; dit bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen			
bedragen x € 1			
E.M.S.J. van Gennip			
	2016	2015	
Functie	directeur/bestuurder	directeur/bestuurder	
Duur dienstverband in 2016 / 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	
Omvang dienstverband (in fte)	1.0	1.0	
Gewezen topfunctionaris ?	Nee	Nee	
(Fictieve) dienstbetrekking ?	Nee	Nee	
Zo niet, langer dan 6 maanden			
binnen 18 maanden werkzaam	Ja	Ja	
Bezoldiging			
Beloning	146.273	143,191	
Belastbare onkostenvergoedingen	454	424	
Beloningen betaalbaar op termijn	23.965	22,255	
Totaal bezoldiging	170.692	165,870	
Toepasselijk WNT maximum	179,000	178,000	
Toelichting 1			
1) Het pensioengevend loon is bij mevrouw Van Gennip met ingang van 1 januari 2016 gemaximaliseerd tot € 101.519,-. Voor het loon hierboven ontvangt zij een bruto compensatie toeslag per maand. De premie voor pensioen is berekend over de voor 2016 verlaagde maximale pensioengrondslag € 86.863,-			

Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1

	P.A.H. van Lieshout		M. ten Kroode	
Functie	2016 vz. RvT	2015 vz. RvT	2016 lid RvT	2015 lid RvT
Duur dienstverband 2016/2015	1-1 / 31-12	1-5/31-12	1-1/31-12	1-1/31-12
Bezoldiging				
Beloning	12.000	8.000	8.000	8.000
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	12.000	8.000	8.000	8.000
Toepasselijk WNT-maximum	26.850	17.800	17.900	17.800

	J.M.A. Kemna		W. Adema	
Functie	2016 lid RvT	2015 lid RvT	2016 lid RvT	2015 lid RvT
Duur dienstverband 2016/2015	1-1 / 31-12	1-5/31-12	1-1/31-12	1-1/31-12
Bezoldiging				
Beloning	8.000	5.333	8.000	8.000
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	8.000	5.333	8.000	8.000
Toepasselijk WNT-maximum	17.900	17.800	17.900	17.800

Stichting Nictiz valt onder de algemene WNT-regeling. Wat betreft de honorering van de RvT-leden heeft de RvT besloten de beloning in 2016 niet te verhogen.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2016 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waardoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WOPT of de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2016 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

Afschrijvingen	17)	Exploitatie 2016 €	Begroting 2016 €	Exploitatie 2015 €
Afschrijvingen		31.084	30.000	24.954
Totaal		31.084	30.000	24.954

De jaarlijkse afschrijving van verbouwing bedrijfsgebouw is 20% van de aanschaffingsprijs. De jaarlijkse afschrijving van de overige vaste bedrijfsmiddelen varieert van 20% tot 33 1/3% van de aanschaffingsprijs.

Overige Lasten	18)	Exploitatie 2016 €	Begroting 2016 €	Exploitatie 2015 €
Huisvesting		258.252	280.000	194.384
Kantoor en kantoorautomatisering		449.464	508.989	340.077
Accountant		27.451	20.000	22.307
Administratiekosten		25.579	24.000	10.433
Advieskosten		13.077	28.000	15.309
Bestuurskosten		44.606	45.000	57.778
Standaardisatie & Interoperabiliteit		260.974	257.000	301.400
Expertisecentrum		411.631	418.000	260.191
Innovatie & Implementatie		38.575	40.000	77.566
Projecten VWS-EU		375.512	375.512	416.442
2Projecten Derden		59.576	59.576	-
Totaal		1.964.697	2.056.077	1.695.887

Voor de gemeenschappelijke kosten is zoals nader staat omschreven op pagina .. hoofdstuk een verdeling opgesteld. De overige in de jaarrekening opgenomen en verwerkte mutatie kosten inclusief correcties op de afrekeningen servicekosten 2013 en 2014 betreffen c.a. positief € 27,5K voor de huisvesting en c.a. positief € 24,8K voor kantoor en kantoorautomatisering waardoor deze beide posten lager uitvallen dan was voorzien.

Huisvesting

Deze post betreft de kosten voor huur, servicekosten, schoonmaak, beveiliging en vaste lasten van het pand.

Kantoor en automatisering

Deze post bestaat o.a. uit de kantoor-, reis-, verblijf-, representatie- en wervingskosten, kosten voor aanschaf, huur, onderhoud en beheer van hard- en software. Hierbij behoren tevens de specifieke softwarelicenties voor verschillende ondersteunende pakketten en business applicaties. Tevens zijn hierin begrepen de kosten voor het onderbrengen van de interne automatisering bij een externe beheerpartij.

Accountant, Administratiekosten en Advies

De kosten betreffen de controle van de jaarrekening 2016. Tevens zijn de kosten voor de controle van de jaarrekening 2015 gecorrigeerd met de werkelijke kosten. De administratiekosten betreffen de kosten voor het externe salarisburyureau en gedeeltelijke inzet ter extra ondersteuning van de bedrijfsvoering. De advieskosten betreffen algemene externe advisering en vallen lager uit dan was begroot in verband met het niet verlengen van een lopende contractuele verplichting.

Bestuurskosten

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen een vergoeding per kwartaal conform de vastgestelde vergoedingsregeling. De vergoedingen voor 2016 bedragen € 43.560,- incl. btw. De overige kosten bedroegen € 1.046,-.

Standaardisatie & Interoperabiliteit

De kosten bestaan uit de inzet van externe expertise op het terrein van ontwikkeling en ondersteuning bij de implementatie van informatiestandaarden, terminologie Eenheid van Taal/Snomed CT en HL7. Tevens zijn de verbonden kosten voor de internationaal Nederlandse vertegenwoordiging in het kader van HL7 alsmede het Lidmaatschap HL7 (USA) hierin verantwoord. Daarnaast zijn een evenredig deel van de kosten met betrekking tot licenties Platforms inclusief portfolio, catalogus en online vergaderen en plannen alsmede de kosten hosting Art-Decor onder dit onderdeel opgenomen.

Expertisecentrum

De kosten bestaan uit samenwerking met Smarthhealth in de TrendiTion hub, samenwerking met Stichting Nivel bij de realisatie van de eHealth-monitor 2016 en de eHealth-week, het ontwikkelen van verschillende patiëntzorgportalen, de ontwikkeling van de nieuwe website www.ehealth-monitor.nl, de organisatie en deelname van verschillende platform bijeenkomsten en congressen en beurzen en de hiermee samenhangende kosten voor redactie, communicatie en publicaties. Daarnaast zijn de kosten binnen het kader van de ondersteuning van Nederland in het internationale beleid verantwoord.

Innovatie & Implementatie

De kosten bestaan uit de ontwikkeling, designwerkzaamheden en implementatie voor het digitaal kennisdocument van het platform Instant Magazine en de organisatie van een tweetal bijeenkomsten binnen het kader van patiëntparticipatie en eHealth.

Projecten VWS-EU

Deze kosten bestaan bij de verschillende VWS subsidieprogramma's, eJGZ-RCP, Medicatie Proces, GTS-GTZ, PGD en Idensys pilots in de zorg, uit de locatie- en vergaderkosten voor de verschillende bijeenkomsten, reiskosten, communicatiekosten en de aanschaf van de benodigde inlogmiddelen voor de deelnemende zorgorganisatie in de pilot. De kosten voor de EU subsidies betreffen de reis- en verblijfskosten voor deelname aan de verschillende EU programma's Assess CT Snomed, eStandaards, EU-Cas en JAseHN, voor zover deze kosten vanuit de Europese subsidie niet volledig worden vergoed.

Projecten Derden

Deze kosten betreffen de inkoopkosten voor de materiele activiteiten en externe kosten voor o.a. het Project Ontwikkeling standaard generieke verpleegkundige overdracht gegevens Kind & Gezin, het Congres Architectuur in de Zorg en de kosten voor hosting en technisch beheer van de Diagnose & Verrichtingen theasauri.

Financiële baten	19)	Exploitatie 2016 €	Begroting 2015 €	Exploitatie 2015 €
Financiële baten		7.289	-	24.682
Totaal		7.289	-	24.682

Deze bestaan uit ontvangen rente op de bank- en depositorekeningen.

2.5 Ondertekening

2.5.1 Ondertekening door bestuurder

Vaststelling financieel verslag Nictiz 2016 door bestuurder.

Hierbij verklaar ik als bestuurder van Nictiz dat ik akkoord ga met het financieel verslag 2016 (inclusief jaarrekening 2016).

d.d. 11 mei 2017

Was getekend,
E.M.S.J. van Gennip
Bestuurder/Directeur

2.5.2 Ondertekening door Raad van Toezicht

Goedkeuring financieel verslag Nictiz 2016 door Raad van Toezicht.

Hierbij verklaart de Raad van Toezicht Nictiz akkoord te gaan met het financieel verslag 2016 (inclusief jaarrekening 2016).

d.d. 15 mei 2017

Was getekend,
P.A. van Lieshout
Voorzitter Raad van Toezicht

2.6 Overige gegevens

2.6.1 Vaststelling jaarrekening

De bestuurder van Nictiz heeft de jaarrekening 2016 vastgesteld op 11 mei 2017.
Zie handtekening sub. 2.5.1

2.6.2 Goedkeuring jaarrekening

De Raad van Toezicht heeft de jaarrekening 2016 goedgekeurd op 15 mei 2017.
Zie handtekeningen sub. 2.5.2

2.6.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is op de volgende pagina opgenomen.

Aan het bestuur en de Raad van Toezicht van
St. Nationaal ICT Instituut in de Zorg (Nictiz)

Baker Tilly Berk N.V.
Papendorpseweg 99
Postbus 85007
3508 AA Utrecht
T: +31 (0)30 258 70 00
F: +31 (0)30 254 45 77
E: utrecht@bakertillyberk.nl
KvK: 24425560
www.bakertillyberk.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van de Stichting Nationaal ICT Instituut in de Zorg te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Nationaal ICT Instituut in de Zorg per 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven, de bepalingen van en krachtens de WNT en de Kaderregeling VWS subsidies.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. de staat van baten en lasten over 2016;
3. het kasstroomoverzicht over 2016; en
4. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, de regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) en de Kaderregeling VWS subsidies vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Stichting Nationaal ICT Instituut in de Zorg zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens; en
- de bijlage.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Utrecht, 30 mei 2017

Baker Tilly Berk N.V.

Was getekend,
drs. M. Meijer RA

Bijlage 1. Brugstaat Staat van baten en lasten jaarrekening – Instellingsubsidie – Projecten

BATEN	Jaarrekening 2016 €	Instelling 2016 €	Projecten 2016 €
Instellingssubsidie VWS 13)	5.351.322	5.351.322	-
Korting Egalisatiereserve t/m 2015	-	-	-
Korting Egalisatiereserve 2016 13)	-125.596	-125.596	-
Projectsubsidies (VWS en EU) 14)	1.583.890	-	1.583.890
Projecten Derden 15)	457.648	-	457.648
TOTAAL BATEN	7.267.264	5.225.726	2.041.538
LASTEN	Jaarrekening 2016 €	Instelling 2016 €	Projecten 2016 €
Personeelskosten 16)	5.163.055	3.734.028	1.429.027
Afschrijvingen 17)	31.084	31.084	-
Overige lasten 18)	1.964.697	1.438.620	526.077
SOM DER LASTEN	7.158.836	5.203.732	1.955.104
Exploitatie resultaat	108.428	21.994	86.434
Financiële baten 19)	7.289	1.823	5.466
RESULTAAT	115.717	23.817	91.900

Nictiz

Postbus 19121
2500 CC Den Haag
Oude Middenweg 55
2491 AC Den Haag

070-3173450
info@nictiz.nl
www.nictiz.nl